

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

Η Βιώσιμη Ανάπτυξη στο Πανεπιστήμιο Κρήτης

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή	3
Το Πανεπιστήμιο Κρήτης και οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης.....	4
Μεθοδολογία	5
Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 3: Καλή Υγεία και Ευημερία	7
Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 4: Ποιοτική Εκπαίδευση.....	11
Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 5: Ισότητα των Φύλων	14
Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές	17
Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 10: Λιγότερες Ανεπιπτώσεις.....	21
Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 11: Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες	24
Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 13: Δράση για το Κλίμα.....	28
Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 14: Ζωή στο Νερό	31
Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 17: Συνεργασία για τους Στόχους	34
Times Higher Education The Impact	38

Εισαγωγή

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης, ένα διεθνούς εμβέλειας ερευνητικό και εκπαιδευτικό ίδρυμα, συντάσσεται πλήρως με τους δεκαεπτά Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών και έχει εναρμονίσει όλες τις δράσεις του προς τη μετάβαση σε ένα βιώσιμο πλανήτη. Βασιζόμενο στους στρατηγικούς πυλώνες ανάπτυξης του, την εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία, και τη διασύνδεση με την κοινωνία, το Πανεπιστήμιο Κρήτης αναγνωρίζει την κοινωνική του ευθύνη και επενδύει, μέσα από την παραγωγή και διάδοση νέας γνώσης, στην εκπλήρωση των ΣΒΑ για την αντιμετώπιση των κύριων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα σήμερα.

Η βιώσιμη ανάπτυξη απαιτεί ατομικές και συλλογικές δράσεις σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης παράλληλα με τις ενέργειες που υλοποιεί στο εσωτερικό του ιδρύματος, έχει αναπτύξει συνεργασίες και συνέργειες με διάφορους φορείς, συμπεριλαμβανομένων άλλων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών, αλλά και κοινωνικών εταίρων, με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη την κοινωνική ευημερία και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης φιλοδοξεί να γίνει καταλύτης αλλαγής και να εμπνεύσει άλλους φορείς στην Ελλάδα και διεθνώς, προκειμένου να επιτευχθεί η βιώσιμη ανάπτυξη. Με αυτήν την προσέγγιση, το πανεπιστήμιο δεν επιδιώκει μόνο την ακαδημαϊκή αριστεία, αλλά και την ενεργό συμμετοχή του στις εξελίξεις που μπορούν να διασφαλίσουν ένα βιώσιμο μέλλον για όλους.

Ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης

Καθηγητής Γεώργιος Κοντάκης

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης και οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης

Η αναφορά που ακολουθεί αναλύει όλες οι δράσεις που ανέλαβε το Πανεπιστήμιο Κρήτης στους τομείς: η καλή υγεία και ευημερία, η ποιοτική εκπαίδευση, η ισότητα των φύλων, η βιομηχανία, καινοτομία και οι υποδομές, η μείωση των ανισοτήτων, οι βιώσιμες πόλεις και κοινότητες, η κλιματική αλλαγή, η ζωή στο νερό και η συνεργασία για την επίτευξη των ΣΒΑ.

Το Πανεπιστήμιο, στο πλαίσιο διαχείρισης της ενσωμάτωσης των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) στη λειτουργία του, έχει υιοθετήσει τις διαστάσεις της κοινωνικής και περιβαλλοντικής ευθύνης και της βιωσιμότητας στον προγραμματισμό και τη διαχείριση όλων των πόρων του: χρηματοοικονομικό κεφάλαιο, ανθρώπινο κεφάλαιο, διανοητικό κεφάλαιο, φυσικοί πόροι, υποδομές και κοινωνικό κεφάλαιο. Τα βήματα προς αυτή την κατεύθυνση μέχρι πρόσφατα περιλαμβάνουν τα εξής:

- Τη σύσταση [ad hoc επιτροπής για τους ΣΒΑ](#) με απόφαση Συγκλήτου το 2023. Αρμοδιότητα της επιτροπής είναι η καταγραφή και προβολή των δράσεων του Πανεπιστημίου Κρήτης που αφορούν τη συμβολή του Ιδρύματος στη βιώσιμη ανάπτυξη και η κατάθεση προτάσεων για την περαιτέρω ανάπτυξη και αποτελεσματικότερη συνεισφορά του Ιδρύματος στην υλοποίηση των ΣΒΑ.
- Τη διεξαγωγή και δημοσίευση [πιλοτικής μελέτης](#) σχετικά με τις διαδικασίες και μεθόδους αξιολόγησης του κοινωνικού αντίκτυπου της έρευνας από ομάδα ερευνητών του Κέντρου Ερευνών και Μελετών για τις Ανθρωπιστικές, τις Κοινωνικές και τις Επιστήμες της Αγωγής του Πανεπιστημίου Κρήτης (Κ.Ε.ΜΕ.).
- Τη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής Βιώσιμης Ανάπτυξης για το 2022 ([pdf](#)).
- Τη χαρτογράφηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και κοινοτικών δράσεων που πραγματοποιούνται σε όλο το Πανεπιστήμιο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Η αναφορά αυτή ([pdf](#)) βασίζεται στην έκθεση που στάλθηκε στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων στις 17 Μαρτίου 2021, κατόπιν αιτήματός του για την «Παροχή Στοιχείων για την Ετήσια Έκθεση της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (Ε.Ε.Δ.Α.) για το έτος 2020».
- Τη λειτουργία [πλατφόρμας](#) για τον προσδιορισμό, την καταγραφή και την παρακολούθηση ερευνητικών, εκπαιδευτικών, οργανωτικών και συνεργατικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τους ΣΒΑ, καθώς επίσης και με τους στόχους Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Ποικιλομορφίας της UNESCO σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Μεθοδολογία

Για την πληρέστερη προσέγγιση των ΣΒΑ το Πανεπιστήμιο Κρήτης διαμόρφωσε τέσσερις βασικές θεματικές ενότητες: *Εκπαίδευση, Έρευνα, Σύνδεση με την Κοινωνία και Σχεδιασμός και Διαχείριση.*

Έρευνα

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει ένα ισχυρά ερευνητικό προσανατολισμό και διεξάγει έρευνα αιχμής σε πολλά επιστημονικά πεδία, όπως στο περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή, την ενέργεια, τη βιοποικιλότητα και το θαλάσσιο περιβάλλον, τα υλικά, την τεχνητή νοημοσύνη, κλπ. Οι διεθνείς και εθνικές συνεργασίες με άλλα εκπαιδευτικά και ερευνητικά κέντρα, οι δράσεις και τα προγράμματα που υλοποιούν ερευνητικά εργαστήρια του Πανεπιστημίου, οι έρευνες και μελέτες κοινωνικού περιεχομένου τοπικής και διεθνούς κλίμακας στοιχειοθετούν τον ισχυρό ερευνητικό του προσανατολισμό. Τα τελευταία χρόνια, ολοένα και περισσότερο η έρευνα που διεξάγεται στο Πανεπιστήμιο εναρμονίζεται με τους ΣΒΑ. Στόχος των ερευνητικών αποτελεσμάτων είναι ο θετικός αντίκτυπος σε όλα τα σημαντικά ζητήματα που απασχολούν την τοπική, περιφερειακή και διεθνή κοινότητα.

Εκπαίδευση

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης πρεσβεύει την ποιοτική εκπαίδευση και παρέχει στον φοιτητικό πληθυσμό και στις ευρύτερες κοινωνικές ομάδες υψηλού επιπέδου γνώσεις και εφόδια ώστε να μπορέσουν να θεμελιώσουν ένα βιώσιμο μέλλον. Πλήθος [μαθημάτων όλων των βαθμίδων](#) και των επιστημονικών πεδίων στο Πανεπιστήμιο συνδέονται με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, ενώ τα προγράμματα σπουδών, προπτυχιακά και μεταπτυχιακά, ανανεώνονται συνεχώς με στόχο την πλήρη εναρμόνιση όλων των μαθημάτων με τους ΣΒΑ. Η ανάπτυξη σύγχρονων μαθημάτων και κατευθύνσεων που να απαντούν στα καίρια ζητήματα της εποχής συνδέοντας την επιστήμη με θέματα που απασχολούν την κοινωνία όπως η ανεργία, η φτώχεια, η ποιότητα ζωής, το περιβάλλον, οι κοινωνικές ανισότητες, η συμπερίληψη, κ.α., αποτελεί κύρια προτεραιότητα του Πανεπιστημίου.

Σύνδεση με την κοινωνία

Παρακολουθώντας τις δράσεις που αναπτύσσει το Πανεπιστήμιο Κρήτης όλα αυτά τα χρόνια, διαπιστώνεται η βαθιά και σταθερή σχέση του Πανεπιστημίου με την Κρήτη, τους φορείς της, τις κοινωνικές της ομάδες, τον πολιτισμό και την καθημερινή της ζωή -μια σχέση αλληλεπίδρασης που συνεχώς ανανεώνεται και προσφέρει πολλαπλά οφέλη προς όλους. Αυτά τα οφέλη σχετίζονται με τους ΣΒΑ και τα δρέπει τόσο ο τοπικός πληθυσμός όσο και οι επισκέπτες της Κρήτης. Μέλημα του Πανεπιστημίου είναι η διεύρυνση της σύνδεσής του με την παγκόσμια πολυπολιτισμική κοινότητα και η συμβολή του στην επίλυση κοινωνικών, οικονομικών και

περιβαλλοντικών προβλημάτων ξεπερνώντας εμπόδια που προέρχονται από προκαταλήψεις και στερεότυπα.

Σχεδιασμός και διαχείριση του στόχου

Δέσμευση του Πανεπιστημίου Κρήτης αποτελεί η ενσωμάτωση του σχεδιασμού και της διαχείρισης όλων των πόρων του (ανθρώπινο δυναμικό, περιβάλλον, υποδομές) στους ΣΒΑ και στην κοινωνική του ευθύνη. Οι επιστημονικές, οικονομικές, κοινωνικές και τεχνολογικές εξελίξεις απαιτούν σύγχρονες προσεγγίσεις διακυβέρνησης και σχεδιασμού πολιτικών του Ιδρύματος. Η επιδίωξη αυτή επιτυγχάνεται μέσω των δράσεων που έχουν αναληφθεί, και παρουσιάζονται στην παρούσα αναφορά, προάγοντας την περαιτέρω προσαρμογή του στους ΣΒΑ.

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 3: Καλή Υγεία και Ευημερία

Έρευνα

Ο αριθμός των χημικών μολυσματικών ουσιών που εντοπίζονται σε πλαστικά παιχνίδια, προϊόντα προσωπικής φροντίδας, συσκευασίες τροφίμων και αλλού παρουσιάζει αυξητική τάση. Ένας από τους βασικούς στόχους του προγράμματος [ATHLETE](#) είναι η μελέτη των περιβαλλοντικών κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Συνεισφέροντας στο πρόγραμμα (<https://athleteproject.eu/consortium/uoc/>), οι ερευνητές μας, μέσα από την προοπτική μελέτη 'Ρέα' που περιλαμβάνει ομάδες γυναικών και παιδιών, διερευνούν πώς διατροφικοί, περιβαλλοντικοί, βιολογικοί και κοινωνικοί στρεσογόνοι παράγοντες επηρεάζουν την υγεία και ανάπτυξη του παιδιού από τα πρώτα στάδια της ζωής του.

Περισσότεροι από 70 επιστήμονες από το Πανεπιστήμιό μας και άλλα ιδρύματα και ινστιτούτα της Ελλάδας μελετούν τους μηχανισμούς δημιουργίας των σοβαρών λοιμώξεων του αναπνευστικού και των επιπλοκών τους με στόχο την έγκαιρη πρόληψη και καλύτερη αντιμετώπισή τους, δημιουργώντας μια από τις πιο ολοκληρωμένες ομάδες μελέτης του νοσήματος σε παγκόσμιο επίπεδο (πρόγραμμα [PRO-sCAP](#)). Στην εμβληματική αυτή δράση συμμετέχουν επίσης το ΕΚΠΑ, το Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ, το ΕΚΕΒΕ «Αλ. Φλέμινγκ», το ΑΠΘ, το ΔΠΘ, το Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά», καθώς και μεγάλος αριθμός πανεπιστημιακών νοσοκομείων.

Η διεθνής συνεργασία για την αξιολόγηση κινδύνων από χημικά ([PARC](#)) είναι μια σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που εργάζεται προς όφελος της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος βελτιώνοντας την αξιολόγηση επικινδυνότητας από την έκθεση σε χημικά και υποστηρίζοντας την εφαρμογή έρευνας και καινοτομίας για το κοινωνικό όφελος. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης είναι ένας από τους 200+ εταίρους από 29 χώρες που έχουν ενώσει τις προσπάθειές τους, προκειμένου να κατανοήσουν το πλήρες εύρος της έκθεσης του ευρωπαϊκού πληθυσμού στα χημικά, όπως και να εκτιμήσουν την επικινδυνότητα που συνεπάγεται αυτή η έκθεση σε σύνθετους συνδυασμούς χημικών ουσιών.

Το [Εθνικό Δίκτυο Ιατρικής Ακρίβειας \(ΕΔΙΑ\) στην Καρδιολογία και στην Πρόληψη του Νεανικού Αιφνίδιου Θανάτου](#) στοχεύει στον πυρήνα του νεανικού αιφνίδιου θανάτου χρησιμοποιώντας τις εξελίξεις στη γενετική και στην πολυπαραμετρική προσέγγιση των νοσημάτων και στην αντιμετώπιση των κληρονομικών νοσημάτων της καρδιάς.

Η σταθερή αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης και η επιταχυνόμενη γήρανση του πληθυσμού σε εθνικό επίπεδο έχουν οδηγήσει σε ραγδαία αύξηση της συχνότητας εμφάνισης νευροεκφυλιστικών νοσημάτων στη χώρα μας. Κύριοι στόχοι του [Εθνικού Δικτύου Έρευνας για τις νόσους Alzheimer και Parkinson](#) είναι η βελτίωση της κατανόησης των αιτιών των συγκεκριμένων νοσημάτων και η ανάπτυξη καινοτόμων διαγνωστικών μεθόδων και προκλινικών

θεραπευτικών στρατηγικών. Οι ερευνητές του ΠΚ, ενός από τους εννέα φορείς του έργου, εστιάζουν στη βελτιστοποίηση υπαρχόντων ελπιδοφόρων φαρμακευτικών προσεγγίσεων που έχουν αναπτυχθεί από μέλη των συμμετεχόντων φορέων και στην εφαρμογή μεθόδων για την αναστολή ή επιβράδυνση νευροεκφυλιστικών εκδηλώσεων.

Εκπαίδευση

Η [Ιατρική Σχολή](#) του Πανεπιστημίου Κρήτης διαθέτει 19 προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (είτε αυτόνομα είτε ως συνεργαζόμενο τμήμα), από τα οποία τα πέντε έχουν διεπιστημονικό/διαθεματικό προσανατολισμό προσφέροντας γνώσεις αιχμής σε επιστημονικά πεδία όπως οι νευροεπιστήμες, η βιοπληροφορική και η ογκολογία. Το μοναδικό στην Ελλάδα αγγλόφωνο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών έχει προσελκύσει πλήθος διεθνών φοιτητριών από όλο τον κόσμο, που έχουν εμπλουτίσει το πολυπολιτισμικό μωσαϊκό του Πανεπιστημίου. Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του Πανεπιστημίου Κρήτης ([ΚΕΔΙΒΙΜ](#)) προσφέρει εκπαιδευτικά προγράμματα σύντομης διάρκειας που απευθύνονται σε επαγγελματίες υγείας σε θέματα όπως [η επικοινωνία γιατρού-ασθενούς στα χρόνια αναπνευστικά νοσήματα](#), ενώ αγγλόφωνα χειμερινά και θερινά σχολεία παρέχουν στις/στους φοιτήτριες/τές την ευκαιρία να λάβουν ποιοτική εκπαίδευση και ερευνητική κατάρτιση σε διάφορα πεδία της Ιατρικής (π.χ. [φυσιολογία του αναπνευστικού](#) ή [άνοιξες](#)) ή της Βιοφυσικής ([Biological Physics: Soft Living Matter](#)) μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα .

Το πρόγραμμα “Health Professionals’ and the “DigitAl team” Skills advancement” ([H-PASS](#)), [εταίρος](#) του οποίου είναι το Πανεπιστήμιο Κρήτης, δημιουργήθηκε προκειμένου να υποστηρίξει τα κράτη-μέλη της ΕΕ στην αντιμετώπιση προκλήσεων στον τομέα της υγείας που προκύπτουν από έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων. Ο απώτερος στόχος είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος κατάρτισης που αφορά σε αυτού του είδους τις δεξιότητες.

Σύνδεση με την κοινωνία

Το Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης θέτει ως υψηλή προτεραιότητα τη συνεργασία με την κοινότητα στον τομέα της ψυχικής υγείας και την υποστήριξη των σχετικών φορέων. Στο πλαίσιο αυτό έχει συνάψει έναν αριθμό συνεργασιών που συνοδεύονται από σειρά σχετικών δράσεων (<https://www.psychology.uoc.gr/tmima/synergasia-tin-koinotita/>). Σε συνεργασία με το Παιδικό Χωριό SOS Ηρακλείου, μέλη του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης προσφέρουν εκπαιδευτικά σεμινάρια για την ευαισθητοποίηση γονέων, παιδαγωγών και επαγγελματιών υγείας για ζητήματα ανάπτυξης των παιδιών. Επιπλέον, προβλέπεται πρακτική άσκηση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητριών σε δομές και φορείς υποστήριξης της ψυχικής υγείας του γενικού πληθυσμού εντός και εκτός Κρήτης, όπως ο ΟΚΑΝΑ. Επίσης, σε σειρά εκλαϊκευμένων διαδικτυακών παρουσιάσεων (webinars) με καλεσμένους επιστήμονες διεθνούς κύρους από την Ελλάδα και το εξωτερικό, εξετάζεται η επίδραση βιο-ψυχο-κοινωνικών παραγόντων στην ψυχική υγεία.

Η υπερβολική και ακατάλληλη χρήση αντιβιοτικών είναι η κύρια αιτία για την αύξηση της αντιμικροβιακής αντίστασης σε πολλές χώρες της Ευρώπης, γεγονός που αποτελεί μία από τις

μεγαλύτερες απειλές για τις δυτικές κοινωνίες. Συνεισφέροντας στην αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, το Πανεπιστήμιό μας συμμετέχει σε δύο προγράμματα ([IMAGINE](#) και [HAPPY PATIENT](#)), τα οποία μέσα από την κατάρτιση επαγγελματιών υγείας αποσκοπούν στη βελτίωση της ορθής χρήσης αντιβιοτικών για την καλύτερη διαχείριση συνηθισμένων λοιμώξεων. Το πρόγραμμα IMAGINE εξειδικεύει αυτή την προσέγγιση σε οίκους ευγηρίας και το προσωπικό του.

Σκοπός της [Δημόσιας Τράπεζας Ομφαλικών Βλαστοκυττάρων \(ΔηΤΟΒ\)](#) Κρήτης είναι η συλλογή, ο έλεγχος, η επεξεργασία και η φύλαξη Μονάδων Ομφαλιοπλακουντιακού Αίματος (ΟΠΑ), ώστε να είναι διαθέσιμες για ασθενείς με αιματολογικά νοσήματα που χρειάζονται αλλογενή μεταμόσχευση. Η ΔηΤΟΒ λειτουργεί υπό την ευθύνη της Αιματολογικής Κλινικής του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Ηρακλείου (ΠΑΓΝΗ).

Η Ιατρική συναντά τις Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες μέσα από σειρά [εκλαϊκευμένων σεμιναρίων και εργαστηρίων](#) που εξετάζουν, μέσα από διαπολιτισμικές και διαχρονικές προσεγγίσεις, θέματα όπως η θεραπεία στην Αρχαία Ελλάδα και την Κίνα, η περιγραφή ψυχικών νόσων στην αρχαία ελληνική ιατρική και το συναίσθημα στην αφηγηματική ιατρική. Τη σειρά διεπιστημονικών σεμιναρίων διοργανώνει το [Μουσείο Ιατρικής Κρήτης](#) σε συνεργασία με το Κέντρο Ερευνών και Μελετών ([KEME](#)).

Σχεδιασμός και διαχείριση του στόχου

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης συνεργάζεται με τον ΕΟΔΥ ([Μνημόνιο Συνεργασίας](#)) προκειμένου να διασφαλίσουν την επίτευξη του κοινού τους στόχου για την κάλυψη των αναγκών εργαστηριακής επιτήρησης και πρόληψης της Περιφέρειας Κρήτης, σύμφωνα με τις οδηγίες της αρμόδιας Επιτροπής Καταπολέμησης Λοιμογόνων Παραγόντων του Υπουργείου Υγείας και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC).

Μέλη της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης συνεργάζονται μόνιμα με το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου (<https://www.pagni.gr/>), το οποίο αποτελεί σημαντικό πυλώνα παροχής υπηρεσιών υγείας όχι μόνο για την Κρήτη αλλά και για πολλά νησιά του Αιγαίου. Σε διεθνές επίπεδο, το Πανεπιστήμιο Κρήτης συμμετέχει στο International Primary Care Respiratory Group (IPCRG, <https://www.ipcrg.org/>), που στοχεύει στη βελτίωση της πρόληψης, της διάγνωσης και της θεραπείας αναπνευστικών παθήσεων στην πρωτοβάθμια φροντίδα.

Μέσω των [Γραφείων Φοιτητικής Μέριμνας](#) πραγματοποιείται ο συντονισμός και η υλοποίηση δράσεων που αποσκοπούν στην παροχή ποιοτικών υπηρεσιών και ενημέρωσης σχετικά με θέματα φοιτητικής ζωής, που συνδέονται κυρίως με τις παροχές σίτισης, στέγασης και υγειονομικής περίθαλψης. Στο πλαίσιο παροχής υγειονομικής περίθαλψης ειδικότερα στην Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου [λειτουργεί ιατρείο](#) που καλύπτει πρωτίστως τις ανάγκες των φοιτητών/φοιτητριών

Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης λειτουργεί [Συμβουλευτικό Κέντρο Φοιτητών](#) (ΣΦΚ), το οποίο έχει ως σκοπό να προσφέρει υπηρεσίες ατομικής και ομαδικής ψυχολογικής υποστήριξης στις/στους φοιτήτριες/τές που αντιμετωπίζουν περιστασιακές δυσκολίες σε αναπτυξιακά, προσωπικά και

εκπαιδευτικά ζητήματα, αλλά και να συμβάλλει στον τομέα της πρόληψης μέσα από προγράμματα ενημέρωσης (ομιλίες, ενημερωτικό υλικό κ.α.).

Οι φοιτήτριες/τές και το διδακτικό, ερευνητικό και διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου Κρήτης έχουν [πρόσβαση](#), με συνδρομή χαμηλού κόστους, στις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό των [Πανεπιστημιακών Γυμναστηρίων](#), όπως και τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε ομάδες εκμάθησης διαφόρων αθλημάτων. Το Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο στεγάζει επίσης πρόγραμμα φυσικής αποκατάστασης καρδιοπαθών. Κάθε χρόνο από το 2002, διοργανώνει τον Αγώνα Δρόμου του Πανεπιστημίου Κρήτης, του οποίου η διαδρομή περνάει από το κέντρο της πόλης του Ηρακλείου με σκοπό να υπενθυμίζει ότι η άσκηση και ο αθλητισμός είναι πηγή ζωής.

Ο τουρισμός είναι από τους τομείς αιχμής για την Κρήτη. Στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος “Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία”, οι ερευνητές μας ανέπτυξαν και εφάρμοσαν ένα [ολοκληρωμένο προληπτικό σύστημα ελέγχου της Νόσου των Λεγεωνάριων](#) (*Legionella*) στα συστήματα νερού ξενοδοχειακών μονάδων της Κρήτης μέσα από τη δημιουργία εργαλείων ελέγχου και καταχώρισης δεδομένων (λογισμικού και πλατφόρμας).

Επιπλέον, το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει δεσμευτεί να παρέχει ένα ασφαλές και υγιές περιβάλλον εργασίας και μάθησης. Ως εκ τούτου, έχει εγκριθεί [σχέδιο](#) για την αποτροπή του καπνίσματος και έχουν οριστεί οι υπεύθυνοι για την εφαρμογή της αντικαπνιστικής νομοθεσίας στις εγκαταστάσεις του στο Ρέθυμνο και στο Ηράκλειο.

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 4: Ποιοτική Εκπαίδευση

Έρευνα

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης συμμετέχει σε πλήθος [ερευνητικών προγραμμάτων](#) που προάγουν την ποιοτική εκπαίδευση.

Το έργο [LEVEL-UP](#), στο οποίο συμμετέχει το Πανεπιστήμιο Κρήτης, συμβάλλει στην ποιοτική εκπαίδευση στοχεύοντας στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και εργαλείων για την καλλιέργεια οριζόντιων δεξιοτήτων των φοιτητών.

Μέσα από το πρόγραμμα [TASTstrategy](#), επιχειρείται η ανάπτυξη στρατηγικών διδασκαλίας για την καταπολέμηση της αποτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στην αξιοποίηση των δεξιοτήτων των φοιτητών.

Επίσης, το Πανεπιστήμιο Κρήτης συμμετέχει στο [Empowering Kids with Interactive Digital Library](#), που αποτελεί ένα καινοτόμο έργο το οποίο προωθεί την ενσωμάτωση στοιχείων της σχολικής εκπαίδευσης σε μια ψηφιακή και πολύγλωσση πλατφόρμα εξ αποστάσεως μάθησης, ενισχύοντας τις ευκαιρίες ισότιμης πρόσβασης για όλους.

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης υποστηρίζει ερευνητικά την αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης μέσα από το Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών ([Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.](#)) που προάγει την διαπολιτισμική και δίγλωσση εκπαίδευση, ενώ επιμορφώνει και καταρτίζει τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν την Ελληνική γλώσσα ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα. Ένα από τα προγράμματα που υλοποιεί είναι το [teach4integration](#) που προσφέρεται δωρεάν σε εκπαιδευτικούς που εμπλέκονται στην εκπαίδευση παιδιών μεταναστών και προσφύγων. Πρόκειται για συνεργασία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του Πανεπιστημίου Κρήτης με το Γραφείο της UNICEF στην Ελλάδα, με την υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και υπό την εποπτεία του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Επίσης υλοποιεί το διακρατικό πρόγραμμα [GatherED](#) με σκοπό την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών στην κατάρτιση και συνεχιζόμενη εκπαίδευση των εκπαιδευτικών αναφορικά με τη διαχείριση της πολιτισμικής και γλωσσικής ετερογένειας στη σχολική τάξη και τη χρήση των τεχνολογιών του διαδικτύου (digital responsibility).

Επίσης το Κέντρο Μελέτης και Έρευνας της Ιστορίας της Εκπαίδευσης και του Διδακτικού Επαγγέλματος ([ΚΕ.Μ.Ε.Ι.Ε.Δ.Ε](#)) του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Κρήτης και της Περιφέρειας Κρήτης ιδρύθηκε για την εξυπηρέτηση των ερευνητικών και διδακτικών αναγκών στο πεδίο έρευνας και μελέτης των τεκμηρίων της Ιστορίας της Εκπαίδευσης, της ιστορίας του επαγγέλματος του/της εκπαιδευτικού διαχρονικά και για τη συστηματικότερη και αποτελεσματικότερη διδασκαλία της ιστορίας και του πολιτισμού στο ελληνικό σχολείο σήμερα.

Εκπαίδευση

Τα [προπτυχιακά και τα μεταπτυχιακά](#) προγράμματα σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης συμπεριλαμβάνουν πολλά [μαθήματα](#) που συμβάλλουν στην απόκτηση γνώσεων για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, τον βιώσιμο τρόπο ζωής και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Το [Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης \(Κ.Ε.Δι.Βι.Μ.\)](#), του Πανεπιστημίου Κρήτης οργανώνει και αναπτύσσει προγράμματα επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει διά βίου μάθησης τα οποία συμβάλλουν στην απόκτηση κατάλληλων δεξιοτήτων για αξιοπρεπή εργασία και στην επικαιροποίηση δεξιοτήτων παλαιότερων αποφοίτων. Η αξιοποίηση μοντέλων εξ αποστάσεως και δια ζώσης διδασκαλίας, αλλά και συνδυαστικών μοντέλων επιμόρφωσης, διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση όλων των εκπαιδευομένων.

Το Εργαστήριο Προηγμένων Μαθησιακών Τεχνολογιών στην Δια Βίου και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση ([Ε.Δι.Β.Ε.Α.](#)) προωθεί την χρήση προηγμένων μαθησιακών τεχνολογιών στο πεδίο της δια βίου Μάθησης και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, στην διασύνδεση κοινωνικών ομάδων και στην ανάδειξη και ανταλλαγή καλών πρακτικών εκπαιδευτικής αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών.

Μέσα από τα [«Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα»](#), το Πανεπιστήμιο Κρήτης προσφέρει εκπαιδευτικό υλικό μαθημάτων, σημειώσεις, διαφάνειες διαλέξεων και καταγεγραμμένες διαλέξεις, στο ευρύ κοινό. Η πρωτοβουλία αυτή συντελεί στην ισότιμη, προσιτή και ποιοτική πρόσβαση στην εκπαίδευση.

Ο σκοπός του [Εργαστηρίου Διδακτικής Θετικών Επιστημών \(ΕΔΘΕ\)](#) του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, μεταξύ άλλων, είναι η εκμάθηση της διεξαγωγή έρευνας στη διδακτική των θετικών επιστημών. Στις υποδομές του εργαστηρίου περιλαμβάνονται εργαστηριακά υλικά και χώροι για την εργαστηριακή άσκηση φοιτητών στη Φυσική – Χημεία, Βιολογία – Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Πληροφορική, Εκπαιδευτική Ρομποτική.

Σύνδεση με την κοινωνία

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης οργανώνει κάθε χρόνο [επισκέψεις σχολείων](#) δίνοντάς την δυνατότητα σε μαθητές να ανακαλύψουν τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι σπουδές στο κάθε Τμήμα, αλλά και να κατανοήσουν καλύτερα την ακαδημαϊκή ζωή και τις επιλογές τους για το μέλλον. Αυτή η πρωτοβουλία συμβάλλει στην ισότιμη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στην αύξηση του αριθμού των μαθητών που επιλέγουν ανώτερες σπουδές, ενώ παράλληλα συντελεί στην αύξηση του ποσοστού του γραμματισμού και αριθμητισμού των νέων.

Το Εργαστήριο Διδακτικής Θετικών Επιστημών (ΕΔΘΕ) του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ) του Πανεπιστημίου Κρήτης, έχει δημιουργήσει μέσα στη Παλιά Πόλη του Ρεθύμνου, το Κέντρο Επιστήμης και Τεχνολογίας [“Science in the City”](#). Το κέντρο προσφέρει σε μαθητές, φοιτητές και στο ευρύ κοινό την δυνατότητα να γνωρίσουν έννοιες και φαινόμενα των Φυσικών Επιστημών αξιοποιώντας τις Νέες Τεχνολογίες, όπως τάμπλετ, κινητά τηλέφωνα, γυαλιά εικονικής πραγματικότητας, διαδραστικό πίνακα, εκπαιδευτική ρομποτική κ.ά.

Ο ετήσιος [Κύκλος Ομιλιών «Το Πανεπιστήμιο στην Κοινωνία»](#) διοργανώνεται από τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών και τα ενταγμένα στο Κ.Ε.Μ.Ε. Ερευνητικά Εργαστήριά της σε συνεργασία με την Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου και το Δήμο Ρεθύμνης και στοχεύει στην διεύρυνση των

γνώσεων και τον προβληματισμό σε σύγχρονα ζητήματα της κοινωνίας, της πολιτικής και της οικονομίας.

Οι [Δαρβινικές Δευτέρες](#), είναι ομιλίες - διαλέξεις με ελεύθερη είσοδο για το κοινό που διοργανώνονται από το Πανεπιστήμιο Κρήτης, προωθώντας θέματα που συνδέουν τις φυσικές με τις ανθρωπιστικές επιστήμες.

Το [Μουσείο της Εκπαίδευσης](#) του Πανεπιστημίου Κρήτης τελεί υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Κρήτης και ιδρύθηκε με σκοπό την αναζήτηση, καταγραφή, διαφύλαξη, έκθεση και επιστημονική μελέτη του εκπαιδευτικού σχολικού παρελθόντος και της ιστορίας του διδασκαλικού επαγγέλματος κατά την νεότερη περίοδο της ελληνικής ιστορίας, την συμβατική και ψηφιακή του ανάδειξη και προβολή, τη διασύνδεσή του με την ελληνική εκπαιδευτική και σχολική πραγματικότητα και την προώθησή του ως προστιθέμενη ευρωπαϊκή πολιτισμική αξία για το σχολείο του 21ου αιώνα. Περιλαμβάνει ιστορικό υλικό και σπάνια τεκμήρια της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Ηρακλείου καθώς επίσης και σημαντικά εκθέματα των ελληνικών σχολείων από τα τέλη του 18ου αιώνα μέχρι και τα τέλη του 20ου. Με τη χρήση νέων τεχνολογιών οι επισκέπτες/τριες εμπλέκονται βιωματικά σε ψυχοσωματικές και κιναισθητικές δραστηριότητες, με σκοπό το δημιουργικό αναστοχασμό. Με αυτό τον τρόπο γίνονται «ενεργοί», ενισχύεται η μουσειακή μάθηση και εμπειρία τους και ωθούνται σε μια διαφορετική και καινοτόμο «ανάγνωση» του μουσειακού πολιτισμού μας.

Σχεδιασμός και διαχείριση του στόχου

Το Κέντρο Διδασκαλίας και Μάθησης ([ΚΕΔΙΜΑ TotT](#)) συμβάλλει καταλυτικά στην ανάπτυξη της Πανεπιστημιακής Αγωγής σε τοπικό και διεθνές επίπεδο, με σκοπό την καλλιέργεια κουλτούρας ανταλλαγής καλών διδακτικών πρακτικών και τη βελτίωση της εκπαίδευσης που παρέχεται στους φοιτητές. Επίσης, το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει [θεσπίσει πολιτικές](#) που διασφαλίζουν την πρόσβαση στην εκπαίδευση ανεξαρτήτως εθνικότητας, θρησκείας ή αναπηρίας.

Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει θεσμοθετηθεί ο θεσμός του [συνηγόρου του Φοιτητή](#) ο οποίος διαμεσολαβεί μεταξύ φοιτητών/τριών και καθηγητών/τριών ή διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος και γενικά φροντίζει για την τήρηση της νομιμότητας σε φοιτητικά θέματα πάντα στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της εύρυθμης λειτουργίας του Ιδρύματος. Ειδικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Κρήτης όπως η [ΑΟ.ΔΙ.ΣΤΑ](#) και το [WELCOME OFFICE](#) φροντίζουν για την επαγγελματική σταδιοδρομία των αποφοίτων και για την υποδοχή και ενσωμάτωση ξένων φοιτητών και ερευνητών, αντίστοιχα.

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 5: Ισότητα των Φύλων

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει καθιερωθεί ως πρωτοπόρος στην προώθηση της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης των διακρίσεων μέσω ολοκληρωμένων προσπαθειών σε έρευνα, εκπαίδευση, σύνδεση με την κοινωνία, σχεδιασμό και διαχείριση. Ενσωματώνοντας αυτές τις αξίες σε όλες τις λειτουργίες και πρωτοβουλίες του, το Πανεπιστήμιο Κρήτης τονίζει τη δέσμευσή του για τη δημιουργία ενός δικαιότερου ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και μιας πιο ισότιμης κοινωνίας. Η [Επιτροπή Ισότητας των Φύλων](#) που συγκροτήθηκε το 2020 έχει αναλάβει την διαμόρφωση και την επίβλεψη των πολιτικών και στρατηγικών που προωθούν την ουσιαστική ισότητα σε όλες τις διαδικασίες και πτυχές της ακαδημαϊκής ζωής.

Έρευνα

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ενσωμάτωση της έμφυλης διάστασης στην έρευνα, αναγνωρίζοντας ότι η ισότιμη επιστήμη ξεκινά με συμπεριληπτικές μεθόδους. Το [Κέντρο Μελετών για το Κοινωνικό Φύλο](#) προωθεί δράσεις ευαισθητοποίησης σε θέματα φύλου εντός της πανεπιστημιακής κοινότητας καθώς και στην τοπική και ευρύτερη κοινωνία μέσω επιστημονικών συναντήσεων, εκδηλώσεων, εκθέσεων και ανοιχτών συζητήσεων.

Το έργο [FE.P.I.B.](#) εξετάζει ιστορικά τις συνεργασίες μεταξύ των φεμινιστικών οργανώσεων των χωρών της Βαλκανικής και της Κεντρικής Ευρώπης και διερευνά τη σχέση των δραστηριοτήτων τους με την ασκούμενη πολιτική κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου.

Το έργο [GeStuRe](#) στοχεύει να αναδείξει νέες ερευνητικές προοπτικές που θα ενισχύσουν τον αντίκτυπο των σπουδών φύλου στην Ελλάδα και θα συμβάλλουν στη μελέτη της έμφυλης βίας, μέσω δραστηριοτήτων που απευθύνονται τόσο στην ακαδημαϊκή κοινότητα όσο και στο ευρύτερο κοινό.

Το [σεμινάριο](#), με τίτλο «Ισότητα των Φύλων στην Έρευνα και την Καινοτομία», διερεύνησε τη σημασία της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στις ερευνητικές και καινοτόμες πρακτικές, ενθαρρύνοντας το διδακτικό προσωπικό και τους φοιτητές να αναθεωρήσουν παραδοσιακές προσεγγίσεις.

Για την περαιτέρω υποστήριξη της συμπερίληψης στην ακαδημαϊκή κοινότητα, το Πανεπιστήμιο Κρήτης διοργάνωσε [εργαστήρια](#) για γυναίκες ερευνήτριες, εστιάζοντας σε πρακτικές δεξιότητες, όπως η συγγραφή ερευνητικών προτάσεων και η ανάπτυξη συνεργατικών δικτύων. Επιπλέον, το Πανεπιστήμιο κατάρτισε [σχέδιο δράσης](#) για την ισότητα των φύλων το οποίο καταγράφει διδακτορικές διατριβές που διερευνούν διαστάσεις του φύλου.

Εκπαίδευση

Στην εκπαιδευτική του αποστολή, το Πανεπιστήμιο Κρήτης ενσωματώνει την ισότητα των φύλων στον πυρήνα των προγραμμάτων σπουδών και των πρωτοβουλιών του. Περιλαμβάνει στα προγράμματα σπουδών του μεγάλο αριθμό [Μαθημάτων Φύλου](#) σε επίπεδο τμήματος και σε διατμηματικό επίπεδο.

Το διαδικτυακό σεμινάριο [«Συμπερίληψη Γυναικών της Πρώιμης Νεότερης Εποχής και Φεμινιστριών Φιλοσόφων στα Προγράμματα Φιλοσοφίας»](#), διευρύνει τον φιλοσοφικό κανόνα, αναδεικνύοντας τη συνεισφορά των γυναικών που συχνά παραβλέπεται σε παραδοσιακά ακαδημαϊκά περιβάλλοντα.

Επιπλέον, το Πανεπιστήμιο απευθύνεται σε νεότερες ηλικίες μέσω προγραμμάτων, όπως το «Ισότητα των Φύλων στην Πληροφορική», τα οποία προσεγγίζουν μαθητές λυκείου, καταρρίπτοντας στερεότυπα και ενισχύοντας την εκπροσώπηση των φύλων στις επιστήμες STEM (πρωτοβουλία [Chat Lab](#)). Με αυτόν τον τρόπο, το Πανεπιστήμιο Κρήτης διαμορφώνει την επόμενη γενιά επιστημόνων και επαγγελματιών, ενισχύοντας τις αξίες της ποικιλομορφίας και της συμπερίληψης.

Το διεπιστημονικό [Εργαστήριο Μελετών για το Κοινωνικό Φύλο \(Εργαστήριο Φύλου\)](#) φιλοξενεί και υποστηρίζει ερευνητικά προγράμματα (βλ. π.χ. πρόγραμμα GeStuRe) σε θέματα Φύλου και Ισότητας και πραγματοποιεί δράσεις που συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση της πανεπιστημιακής κοινότητας. Επίσης προωθεί πρωτοβουλίες που συμβάλλουν στην έμφυλη ευαισθητοποίηση εντός της ακαδημαϊκής κοινότητας, των κοινωνικών ιδρυμάτων και της κοινωνίας γενικότερα, διοργανώνει συνέδρια, παρουσιάσεις, εκθέσεις, ανοικτές διαλέξεις και συζητήσεις εντός της Πανεπιστημιακής Κοινότητας αλλά και για την κοινωνία γενικότερα.

Σύνδεση με την κοινωνία

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης επεκτείνει τη δέσμευσή του για την ισότητα των φύλων πέρα από τον ακαδημαϊκό χώρο, προωθώντας τον διάλογο, τη συνεργασία και την κοινωνική αλλαγή. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης συνδιοργάνωσε [στρογγυλή τράπεζα](#) με τίτλο «Βιωσιμότητα, Φροντίδα και Ισότητα των Φύλων». Η εκδήλωση αυτή συγκέντρωσε ακαδημαϊκούς, υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και ηγέτες της κοινότητας για να συζητήσουν συστημικές προκλήσεις και να προτείνουν βιώσιμες πρακτικές

[Από το 2020 και μέχρι τον Οκτώβριο του 2024](#) ακαδημαϊκό μέλος του Πανεπιστημίου Κρήτης, συμμετέχει ως τακτικό μέλος, εκπρόσωπος των Ανωτάτων Ιδρυμάτων της Περιφέρειας Κρήτης στο σχεδιασμό του Νέου Σχεδίου Δράσης για την [Ισότητα των Φύλων 2023-2025 της Περιφέρειας Κρήτης](#) καθώς και σε δράσεις ευαισθητοποίησης για τη βία κατά των γυναικών.

Σε διεθνές επίπεδο, το Πανεπιστήμιο Κρήτης συμμετείχε στην πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής [«Η Επιστήμη είναι Υπέροχη!»](#), φέρνοντας την επιστήμη με συμπερίληψη των φύλων στα σχολεία.

Σχεδιασμός και διαχείριση του στόχου

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει εκδώσει εγκεκριμένο [οδηγό](#) για μη σεξιστική γλώσσα και εφαρμόζει πολιτικές, όπως διευρυμένη γονική άδεια και βελτιωμένες υπηρεσίες φύλαξης παιδιών, ενισχύοντας τη συμπερίληψη. Με αυτές τις δράσεις, το Πανεπιστήμιο Κρήτης προωθεί την ουσιαστική αλλαγή σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Ως Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, το Πανεπιστήμιο Κρήτης, δεσμευόμενο να βάλει τέλος σε κάθε είδους παρενοχλητική συμπεριφορά, παρέχει [πληροφορίες](#) στην ακαδημαϊκή κοινότητα αναφορικά με τη σεξουαλική παρενόχληση και προσφέρει [υποστήριξη](#) στα πρόσωπα που έγιναν αποδέκτες ή μάρτυρες παρενόχλησης ή αρνητικών διακρίσεων λόγω ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού.

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 9: Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές

Έρευνα

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης αναπτύσσει συστηματική συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, τις επιχειρήσεις καθώς και τη βιομηχανία σε ένα μεγάλο εύρος παραγωγικών τομέων και κλάδων, ενώ διασφαλίζει σημαντικές ροές εσόδων μέσα από την παροχή ερευνητικών/τεχνολογικών αποτελεσμάτων, υπηρεσιών και τεχνογνωσίας προς την οικονομία και την κοινωνία (π.χ. επιχειρήσεις, οργανισμοί). Θεμελιώδη συνθήκη και σημαντική βάση για την παροχή των συγκεκριμένων τεχνολογικών υπηρεσιών υψηλής εξειδίκευσης και την αντίστοιχη παρεχόμενη τεχνογνωσία υψηλής επιστημονικής στάθμης αποτελεί η ισχυρή, εκτεταμένη και εξειδικευμένη ερευνητική δραστηριότητα που επιτελείται διαχρονικά στο Πανεπιστήμιο Κρήτης σε ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών και τεχνολογικών πεδίων. Σημειώνεται ότι ιδιαίτερα στην επιστημονική θεματική περιοχή του STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) παρουσιάζει αύξηση 14% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Η ερευνητική δραστηριότητα του Πανεπιστημίου στον τομέα αυτό εκφράζεται και μέσω των [ερευνητικών εργαστηρίων](#) του. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών καλύπτεται ένα ευρύ φάσμα πεδίων όπως περιβάλλον, οικονομία, νέες τεχνολογίες και επιχειρηματικότητα. Η συνολική ερευνητική δραστηριότητα του τμήματος αποτυπώνεται στην σελίδα [DeptEcon](#).

Τα εργαστήρια του Πανεπιστημίου Κρήτης συντόνισαν ή/και συμμετείχαν σε πλήθος ερευνητικών έργων Έρευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ που χρηματοδοτήθηκαν από το πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» του Υπουργείου Ανάπτυξης, και αφορούσαν συμπράξεις ερευνητικών φορέων με επιχειρήσεις με στόχο τη σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα, την αύξηση του αριθμού των εργαζομένων στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης στις επιχειρήσεις, τη μεταφορά τεχνογνωσίας και την ανάπτυξη νέων βελτιωμένων προϊόντων και διαδικασιών παραγωγής. Στον υπερσύνδεσμο [ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ](#) έχει αναρτηθεί η λίστα των αντίστοιχων έργων τα οποία μπορείτε να αναζητήσετε ανάμεσα στους κωδικούς 10102 - 10202. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα έσοδα του Πανεπιστημίου Κρήτης από ερευνητικά έργα που σχετίζονται με τη βιομηχανία και την επιχειρηματικότητα.

Έσοδα έρευνας από τη βιομηχανία και την επιχειρηματικότητα	Έσοδα	Μεταβολή σε σχέση με προηγούμενο έτος
Επιστήμη, Τεχνολογία, Μηχανική, Μαθηματικά	€3.472.810	14%
Ιατρική	€2.952.748	6%
Κοινωνικές επιστήμες	€121.481	0%
Σύνολο	€6.547.039	10%

Εκπαίδευση

Στο πλαίσιο των προπτυχιακών σπουδών το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης διεξάγει μαθήματα επιχειρηματικότητας, καινοτομίας και στρατηγικής. Μέσω των προγραμμάτων αυτών ενθαρρύνεται η δημιουργική σκέψη και η έρευνα των φοιτητών σε διάφορα επιστημονικά πεδία από τα πρώτα χρόνια των σπουδών τους. Αντίστοιχα, στο πλαίσιο των προπτυχιακών σπουδών, το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης προσφέρει μαθήματα στα εξής αντικείμενα: Ευρωπαϊκό Επιχειρηματικό Περιβάλλον [ΕΕΠΠ-558], Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Βιώσιμη Ανάπτυξη [ΕΚΒΠ-480], Βιώσιμη Ανάπτυξη και Οικονομία [ΒΑΟΠ-589], Πολιτικές Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας [ΠΚΑΠ612], Ψηφιακός μετασχηματισμός και πολιτικές ψηφιακής ανάπτυξης [ΨΜΕΠ718], Διεθνής πολιτική οικονομία της γνώσης και της τεχνολογίας [ΠΟΤΠ626].

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών [Technology Innovation Management & Entrepreneurship](#) (TIME) του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών εμβαθύνει περισσότερο σε επιστημονικά αντικείμενα όπως αναφέρθηκαν παραπάνω, τα οποία οι φοιτητές βρίσκουν εξαιρετικά ενδιαφέροντα και ολοκληρώνουν τις σπουδές τους με σημαντικά εφόδια για την προσωπική και κοινωνική τους ζωή.

Το Τμήμα Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Κρήτης συμμετείχε στο έργο [“3D2ACT Fostering Industry 4.0 and 3D Technologies Through Social Entrepreneurship: An Innovative Programme for a Sustainable Future”](#). Πρόκειται για ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα Erasmus+ που είχε ως στόχο την αναβάθμιση της επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης σε ψηφιακές δεξιότητες και στη χρήση τρισδιάστατων τεχνολογιών, ενώ παράλληλα προώθησε την απόκτηση βασικών ικανοτήτων μεταξύ των μαθητών, ιδιαίτερα των κοριτσιών, όπως 3D-P, STEAM, ρομποτική και κοινωνική επιχειρηματικότητα. Το ίδιο Τμήμα συντόνισε το έργο Erasmus+ [“DRONES@STEAM Fostering Digital Transformation in VET Schools and Creating new job Prospects in the Labour Market”](#) που αφορά την παροχή δεξιοτήτων στη χρήση της τεχνολογίας drone που ενσωματώνει διάφορους κλάδους STEM, συμπεριλαμβανομένων των μαθηματικών, της φυσικής, της ηλεκτρολογίας και της μηχανολογίας και της επιστήμης των υπολογιστών.

Το [Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης](#) του Πανεπιστημίου Κρήτης εξασφαλίζει τον συντονισμό και τη διεπιστημονική συνεργασία στην ανάπτυξη προγραμμάτων επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει διά βίου μάθηση, υλοποιεί διάφορα προγράμματα με αντικείμενο τα θέματα και τις έννοιες της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της εφαρμογής αυτών

Σύνδεση με την κοινωνία

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης συμμετέχει στο [Παρατηρητήριο Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας](#) με σκοπό τη διασύνδεση των επιχειρήσεων με τα ερευνητικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα, καθώς και την αποτύπωση του οικοσυστήματος καινοτομίας της Περιφέρειας Κρήτης.

«[Το Φυτώριο Ιδεών](#)» αποτελεί δράση μέρος του έργου «Δράσεις ακαδημαϊκής καινοτομίας, στο πλαίσιο λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας

Κρήτης», που υλοποιείται με Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ του Πανεπιστημίου Κρήτης, της Περιφέρειας Κρήτης και άλλων ακαδημαϊκών και ερευνητικών φορέων της Περιφέρειας Κρήτης. Στόχος της συνεργασίας αυτής είναι η ανάπτυξη πρωτότυπων προϊόντων ή υπηρεσιών, από ομάδες προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών ή άλλες ερευνητικές ομάδες με σκοπό την ανάπτυξη της κουλτούρας επιχειρηματικότητας εντός των Πανεπιστημίων προς όφελος της κοινωνίας.

Με αφορμή τη διοργάνωση των [Innodays 2023](#) από την Περιφέρεια Κρήτης και την δυναμική υποστήριξη Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, διεξήχθη ο διαγωνισμός «[Μαραθώνιος Καινοτομίας Hackathon - Αρτέμης Σαϊτάκης](#)», μεταξύ ομάδων ερευνητών και φοιτητών ελληνικών πανεπιστημίων με θέμα “Καινοτόμες ιδέες για την ανάπτυξη βιώσιμων υπηρεσιών/προϊόντων στον τομέα της Υγείας και Ευεξίας”.

Η [Δομή Διασύνδεσης και Σταδιοδρομίας](#) του Πανεπιστημίου Κρήτης είναι η υπηρεσία που συντονίζει και αναπτύσσει τις δραστηριότητες του Ιδρύματος που αφορούν στον επαγγελματικό προσανατολισμό και την επαγγελματική αποκατάσταση των φοιτητών του αποτελώντας παράλληλα πόλο σύνδεσης με την αγορά εργασίας, τους εξωτερικούς ιδιωτικούς φορείς της βιομηχανίας και της οικονομίας γενικότερα.

Σχεδιασμός και διαχείριση του στόχου

Η Μονάδα Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (<https://www.uoc.gr/arxiki/kainotomia/>) ιδρύθηκε για να υποστηρίξει την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της νέας γνώσης που αναπτύσσεται στο Πανεπιστήμιο Κρήτης. Σκοπός της Μονάδας είναι να: i) ευαισθητοποιήσει την ερευνητική κοινότητα και να εκπαιδεύσει τους νέους ερευνητές σε θέματα αξιοποίησης της έρευνας, ii) υποστηρίξει τους ερευνητές του Πανεπιστημίου Κρήτης στη διαδικασία αξιοποίησης των ερευνητικών τους αποτελεσμάτων, iii) υποστηρίξει τη δικτύωση των ερευνητών για την εύρεση κατάλληλων εμπορικών εταίρων, με στόχο την αξιοποίηση της ερευνητικής εργασίας τους, iv) υποστηρίξει την υποβολή ερευνητικών προτάσεων σε Ευρωπαϊκές και Διεθνείς προσκλήσεις, v) ενημερώσει την ακαδημαϊκή κοινότητα του Πανεπιστημίου Κρήτης για ανταγωνιστικές χρηματοδοτήσεις για έρευνα, εκπαίδευση, καινοτομία και ανάπτυξη.

Οι στόχοι της Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας και των προσφερόμενων υπηρεσιών συνδέονται με τις πολιτικές που έχουν περιγραφεί στον Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Η Μονάδα Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας διαρθρώνεται από τα παρακάτω τρία (3) διακριτά μεταξύ τους Γραφεία, προσφέροντας τις αντίστοιχες υπηρεσίες στην ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα του Ιδρύματος: i) Γραφείο Μεταφοράς Τεχνογνωσίας (Knowledge Transfer Office), ii) Γραφείο Υποστήριξης Έρευνας (Research Support Office) και iii) Γραφείο Νομικής Υποστήριξης (Legal Support Office). Η υποστήριξη που προσφέρεται από τη Μονάδα προς την ακαδημαϊκή/ερευνητική κοινότητα του Πανεπιστημίου Κρήτης και στην περαιτέρω εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών/τεχνολογικών αποτελεσμάτων αποτυπώνεται στην παροχή υπηρεσιών σχετικά με θέματα διαχείρισης διανοητικής ιδιοκτησίας (π.χ. αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας), μεταφοράς τεχνολογίας και

σύναψης συμφωνητικών παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης διανοητικής ιδιοκτησίας καθώς και στην υποστήριξη διαδικασιών ίδρυσης τεχνοβλαστών (14 ενεργές εταιρείες spin-offs από το Πανεπιστήμιο Κρήτης).

Δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εξοικονόμηση ενεργειακών πόρων, ψηφιακών υποδομών και πράσινων λύσεων το Πανεπιστήμιο Κρήτης μέσω της [Μονάδας Ψηφιακής Διακυβέρνησης](#) δημιούργησε και λειτουργεί το Κέντρο Δεδομένων, Επιστημονικών Υπολογισμών και Ευφυούς Εξειδίκευσης με την ονομασία «Κνωσός», το οποίο εξασφαλίζει την εξοικονόμηση ενεργειακών πόρων και ψηφιακού μετασχηματισμού με σεβασμό στο περιβάλλον.

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 10: Λιγότερες Ανισότητες

Έρευνα

Το έργο [Transcare](#) μελετά τη βελτίωση της πρόσβασης των τρανς ατόμων στις υπηρεσίες υγείας με τη διαμόρφωση ενός καλύτερα ενημερωμένου ιατρικού περιβάλλοντος. Αποσκοπεί στην ευαισθητοποίηση υγειονομικού προσωπικού και των παρόχων υγείας, καθώς και στην ανάπτυξη των ικανοτήτων τους, προκειμένου να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις, δημιουργώντας ένα κλίμα αποδοχής και εμπιστοσύνης προς όλες, όλους και όλα ανεξάρτητα από την ταυτότητα ή/και την έκφραση φύλου.

Το έργο [CARE](#) είναι μια συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Παλαιστίνης για την υποστήριξη των δικαιωμάτων των παιδιών προσχολικής ηλικίας. Το έργο αυτό καλλιεργεί τις συνθήκες σε επίπεδο κράτους, εκπαιδευτικών δομών και οικογένειας για την πρόσβαση των παιδιών σε δομές μη υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Για την καλλιέργεια των δεξιοτήτων φοιτητών αλλοδαπών φοιτητών και φοιτητών από τρίτες χώρες υλοποιείται το έργο [E-Stories](#). Πρόκειται για μια διακρατική συνεργασία με σκοπό την ενίσχυση των γλωσσικών δεξιοτήτων, της αφηγηματικής ικανότητάς τους, της ψηφιακής προσαρμογής και διαπολιτισμικής συμπεριφοράς, της επαγγελματικής επάρκειας των φοιτητών.

Η αντιμετώπιση των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων στην Ελλάδα ως αποτέλεσμα των μεταναστευτικών ροών μελετάται μέσα από έργο [Managing Migration in Greece](#). Στόχος του έργου είναι η κατασκευή ενός πιλοτικού μοντέλου πρόβλεψης start-up για τις μεταναστευτικές ροές και η ανάπτυξη σεναρίων πολιτικής για την ελληνική μεταναστευτική πολιτική.

Το έργο [rhythm4inclusion](#) είναι μια διακρατική συνεργασία που προσεγγίζει τις κοινωνικές, συναισθηματικές και μαθησιακές δεξιότητες ατόμων με ή χωρίς ειδικές μαθησιακές δυσκολίες μέσα από την μουσική, το χορό, τις ψηφιακές δεξιότητες.

Στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί το «[Κέντρο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων](#)» με κύριο στόχο, μεταξύ άλλων, τη μελέτη και την έρευνα πεδίου σχετικά με το πολυδιάστατο ζήτημα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, των εθνοπολιτιστικά διαφορετικών ομάδων.

Εκπαίδευση

Στο πλαίσιο των προπτυχιακών σπουδών του τμήματος της Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου, διδάσκονται σύγχρονα μαθήματα με αντικείμενο τους [Κοινωνικούς Μετασχηματισμούς, τις Ανισότητες και τα Δικαιώματα](#). Παράλληλα, στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών

περιλαμβάνονται μαθήματα σχετικά με τις [Κοινωνικές Ανισότητες και τον Κοινωνικό Αποκλεισμό](#). Ενδεικτικά αναφέρουμε τη Μάθημα “Εγκληματολογία”, που δίνει έμφαση στα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και το σεμινάριο και το σεμινάριο “Ζητήματα Σωφρονιστικής Ψυχολογίας”, το οποίο εστιάζει στην ευάλωτη ομάδα των κρατουμένων, σε θέματα κοινωνικού αποκλεισμού και κοινωνικής επανένταξης.

Μια από τις προτεραιότητες του Πανεπιστημίου Κρήτης είναι η προώθηση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης στην εκπαίδευση, τοποθετώντας την Κοινωνικο-Συναισθηματική Μάθηση των φοιτητών σε ισότιμη βάση με την ακαδημαϊκή γνώση και τις δεξιότητες. Μέσω της συμμετοχής του στο πρόγραμμα [Multimodal Approach for Social-emotional learning in HEI](#) το Πανεπιστήμιο σκοπεύει να διασφαλίσει την ίση πρόσβαση για μειονεκτούσες ομάδες, όπως οι φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση φοιτητριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στις ακαδημαϊκές σπουδές, το Πανεπιστήμιο Κρήτης αξιοποιεί όλα τα διαθέσιμα μέσα (π.χ. πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό μέσω [χρήσης ειδικού εξοπλισμού](#)), ώστε οι φοιτητές με αναπηρία να μπορούν να ανταπεξέλθουν με τον καλύτερο τρόπο στις απαιτήσεις των σπουδών τους.

Σύνδεση με την κοινωνία

Η [συνεργασία με την κοινότητα](#) για την υποστήριξη της ψυχικής υγείας και της μείωσης των ανισοτήτων είναι προτεραιότητα για το Πανεπιστήμιο Κρήτης. Η συνεργασία με το παιδικό χωριό SOS Ηρακλείου, με Παγκρήτιο Σύλλογο Γονέων & Φίλων Παιδιών με Νεοπλασία "Ηλιαχτίδα", με τον ΟΚΑΝΑ είναι δράσεις που υποστηρίζουν τη μείωση των ανισοτήτων στο κοινωνικό σύνολο.

Το [Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας](#) του Τμήματος Κοινωνιολογίας συμμετέχει ως [εταίρος](#) στο [Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Κρήτης](#) που έχει ως στόχο τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων της Κρήτης μέσα από γεωγραφικά εστιασμένες παρεμβάσεις.

Αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του εθελοντισμού, το ΣΦΚ γίνεται επίσης αρωγός στην προσπάθεια ενεργού εμπλοκής των φοιτητριών στην κοινότητα, με τη δημιουργία ομάδων εθελοντών που έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν τη βοήθειά τους στην κοινωνική προσαρμογή ευαίσθητων ομάδων μέσα στο πλαίσιο συνεργαζόμενων κρατικών φορέων ή μη κερδοσκοπικών οργανισμών.

Το [Εργαστήριο Μελετών για το Κοινωνικό Φύλο](#) (Εργαστήριο Φύλου) στο πλαίσιο των δράσεων του συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας, σε [ζητήματα έμφυλων και άλλων διακρίσεων και εξάλειψης ανισοτήτων](#).

Σχεδιασμός και διαχείριση του στόχου

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει προχωρήσει στη σύσταση [Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης](#) για την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Σκοπός είναι η πλήρης συμμετοχή των μελών αυτών στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες που Ιδρύματος. Στις υποχρεώσεις της μονάδας είναι η ενίσχυση της ακαδημαϊκής και ηλεκτρονικής προσβασιμότητας, καθώς και της βιώσιμης κινητικότητας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, η ευαισθητοποίηση και υποστήριξη του διδακτικού και διοικητικού προσωπικό του Πανεπιστημίου Κρήτης για ζητήματα προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία. Σε επίπεδο [εθελοντισμού](#), σε τακτική βάση προσκαλούνται μέλη της πανεπιστημιακής Κοινότητας να προσφέρουν εθελοντικά τις υπηρεσίες τους σε όσους έχουν ανάγκη.

Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης λειτουργεί [Γραφείο Φοιτητικής Μέριμνας](#) το οποίο συντονίζει τα θέματα σίτισης, στέγασης, στεγαστικών επιδομάτων, αστικών μετακινήσεων, υγειονομικής περίθαλψης, υποτροφίες, έκδοσης ακαδημαϊκής ταυτότητας. Η [βιβλιοθήκη](#) είναι προσβάσιμη και έχει τη δυνατότητα να εξυπηρετεί άτομα με αναπηρία και άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Επίσης το Πανεπιστήμιο έχει συστήσει το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης ([ΚΕ.ΨΥ.Σ.Υ.](#)) με σκοπό την παροχή υπηρεσιών ψυχολογικής και συμβουλευτικής υποστήριξης και η πρόληψη προβλημάτων ψυχικής υγείας των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, και ιδίως των φοιτητών στη δέσμευσή του να απαλείψει κάθε είδους παρενοχλητική συμπεριφορά, παρέχει [πληροφορίες](#) στην ακαδημαϊκή κοινότητα και προσφέρει υποστήριξη στα πρόσωπα που έγιναν αποδέκτες ή μάρτυρες παρενοχλητικής συμπεριφοράς λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης.

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 11: Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες

Έρευνα

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης συμμετέχει στο ερευνητικό δίκτυο [SodaNet](#). Πρόκειται την Εθνική Ερευνητική Υποδομή της Ελλάδας για τις Κοινωνικές Επιστήμες, η οποία συντελεί στην προστασία και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς μέσα από την κοινωνική έρευνα και την καταγραφή της προφορικής ιστορίας

Το πρόγραμμα [IDAology](#) στοχεύει στην καταγραφή του ποιμενικού βιώματος και της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς στις κοινότητες της Ίδας (ΓΕΩΠΑΡΚΟ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ) συμβάλλοντας στην προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.

Με τη συμμετοχή του Πανεπιστημίου Κρήτης δίκτυο European Network for Environmental Citizenship ([ENEC](#)) επιχειρεί να καλλιεργήσει στη νέα γενιά την περιβαλλοντική ενσυναίσθηση για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πόλεων.

Η συνεργασία μεταξύ 18 εταιρών και του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας- Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης στο πλαίσιο του προγράμματος [RESILIAGE](#) (HORIZON EUROPE) εστιάζει στην παραγωγή εργαλείων για την ορθότερη διαχείριση των κρίσεων και φυσικών καταστροφών. Στόχος είναι η αύξηση της ψυχικής ανθεκτικότητας των τοπικών κοινωνιών.

Οι [ανασκαφές](#) του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας καλύπτουν όλο το φάσμα της ελληνικής προϊστορίας και των ιστορικών χρόνων και είναι αναπόσπαστο στοιχείο της ερευνητικής και διδακτικής δραστηριότητας του Τμήματος. Ενδεικτικά αναφέρεται η ανασκαφή στην [Ελεύθερνα](#), στο [Νησί της Γαύδου](#) που ανασκάπτεται από το 1992, στην [Λέσβο](#), στη [Ντία](#), στη [Θηρασιά](#).

Στο πλαίσιο της αντιμετώπισης του περιβαλλοντικού αντίκτυπου των πόλεων το Πανεπιστήμιο Κρήτης συμμετέχει σε πρόγραμμα διαχείρισης των οργανικών αστικών απορριμμάτων προς την παραγωγή βιοδιασπώμενων βιοπλαστικών με το έργο [Biowaste to Bioplastic \(B2B\)](#) στο οποίο μελετάται μια ολοκληρωμένη διαδικασία διαλογής στην πηγή βιο-αποβλήτων ειδικά από χώρους μαζικής εστίασης.

Το Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας ([ΕΚΑΕΚΕ](#)) του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και το [Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης](#) της Περιφέρειας Κρήτης ερευνούν την ανθεκτικότητα και βιωσιμότητα των ομάδων που βρίσκονται σε συνθήκες κοινωνικής αποστέρησης. Οι μελέτες ανθεκτικότητας, μετεξέλιξης των τοπικών κοινοτήτων καθώς και οι αλληλεπιδράσεις τους με κοινωνικές και περιβαλλοντικές παραμέτρους και κοινωνικούς προσδιοριστές (social determinants) είναι στοιχεία που βοηθούν στη βιώσιμη μετεξέλιξη και προσαρμογή των κοινοτήτων σε μεταβαλλόμενες συνθήκες. Στο ίδιο πλαίσιο, το Πανεπιστήμιο Κρήτης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης έχει συστήσει τον [Περιφερειακό Μηχανισμό Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας](#) με στόχο την αποτύπωση της κατάστασης και της εξέλιξης της αγοράς εργασίας, τον εντοπισμό των αδυναμιών

και των παθογενειών της αγοράς και τη διαμόρφωση προτάσεων και παρεμβάσεων ιδιαίτερα στην κατεύθυνση της κατάρτισης.

Το [Εργαστήριο Κλινικής Ιολογίας](#) και το [Εργαστήριο Κλινικής Μικροβιολογίας και Μικροβιακής Παθογένεσης](#) της [Ιατρικής Σχολής](#) σε συνεργασία με τον [Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας](#) επιτηρούν τη διάδοση επιδημιών σε τοπικό και εθνικό επίπεδο και εισηγούνται δράσεις για τον περιορισμό των επιδημιών και των επιπτώσεων στην ανθρώπινη υγεία.

Εκπαίδευση

Περισσότερα από το 60% των προσφερόμενων [προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών](#) υπηρετούν τον παρόντα στόχο βιώσιμης ανάπτυξης όπως φαίνεται και από τις σχετικές ετικέτες ΣΒΑ που αντιστοιχούν σε κάθε πρόγραμμα. Τα μεταπτυχιακά προγράμματα [Αρχαίος Μεσογειακός Κόσμος-Ιστορία και Αρχαιολογία](#) και [Βυζαντινές και Μεσαιωνικές Σπουδές](#) συνδέονται άμεσα με την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. Τα μεταπτυχιακά προγράμματα [Περιβαλλοντική Βιολογία, Μοριακή & Εφαρμοσμένη Βιολογία Φυτών-Πράσινη Βιοτεχνολογία, Επιστήμες και Μηχανική Περιβάλλοντος](#) προάγουν τις πολιτικές προστασίας του περιβάλλοντος. Το μεταπτυχιακό [Πολιτικό Σύστημα και Δημόσιες Πολιτικές](#) διδάσκει τις πολιτικές που προάγουν τον παρόντα στόχο. Προσφέρει επίσης [μαθήματα](#) όπως βιώσιμη ανάπτυξη και οικονομία, οικονομική ανάπτυξη, καινοτομία, περιβάλλον και πολιτική που αποσκοπούν στην παροχή γνώσεων που θα οδηγήσουν σε θετικούς οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς δεσμούς μεταξύ των αστικών και αγροτικών περιοχών.

Στην έκθεση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης λειτουργεί απο το 2008 σεισμικός προσομοιωτής στον οποίο υλοποιείται σχετικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα στα ελληνικά και αγγλικά για όλους τους επισκέπτες και τα σχολεία με θέμα την ενημέρωση και προστασία απέναντι στο σεισμικό κίνδυνο και τα τσουνάμι (<https://www.nhmc.uoc.gr/archives/30622>).

Προσφέρεται σε όλα τα σχολεία της Κρήτης κινητή μουσειοσκευή με θέμα την προστασία και αντιμετώπιση του σεισμικού και ηφαιστειακού κινδύνου και τσουνάμι που δημιουργήθηκε μέσω του έργου RACCE, ενώ η ιστοσελίδα του έργου προσφέρει άφθονο ενημερωτικό και εκπαιδευτικό υλικό σε 5 γλώσσες για τους ίδιους κινδύνους (<https://racce.nhmc.uoc.gr/>).

Μέσου του έργου EVANDE του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης δημιουργήθηκε διαδικτυακή πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και ενημέρωσης για το σεισμικό κίνδυνο, τις πλημμύρες, κα τις δασικές πυρκαγιές σε 5 γλώσσες που απευθύνεται σε ενήλικες και λειτουργεί δωρεάν στην πλατφόρμα [coursevo https://evande.coursevo.com/](https://evande.coursevo.com/).

Σύνδεση με την κοινωνία

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης υποστηρίζει την βιωσιμότητα των πόλεων και διαχέει στην τοπική και ευρύτερη κοινωνία τα αποτελέσματα των μελετών και εκπαιδευτικών δράσεων του. Οι πολίτες έχουν την ευκαιρία να επισκεφτούν τα εκθέματα των μουσείων και αρχαιολογικών χώρων όπως του [Μουσείου Φυσικής Ιστορίας](#), του [Μουσείου Αρχαίας Ελεύθερας](#), τον [Αρχαιολογικό χώρο](#) που το περιβάλλει, το [Μουσείο Ιατρικής](#), το [Μουσείο Εκπαίδευσης](#), τη [συλλογή Αρβελερ](#).

Το [Γεωπάρκο Ψηλορείτη](#) και το [Γεωπάρκο Σητείας](#) ανήκουν στο Παγκόσμιο δίκτυο Γεωπάρκων UNESCO και υποστηρίζονται σε επίπεδο φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς από το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας. Η πρόσβαση προς το κοινό και τη φοιτητική κοινότητα είναι ελεύθερη. Το πλήθος των [εκπαιδευτικών δράσεων](#) που οργανώνονται σε αυτά είναι ανοικτά για το ευρύ κοινό.

Η αναστήλωση του παλαιού [διατηρητέου βιομηχανικού](#) κτηρίου (Παλιό Εργοστάσιο Παραγωγής Ηλεκτρικού Ρεύματος) κατασκευασμένο το 1920 (brownfield building) με επιβλαβή για τον άνθρωπο χημικά υλικά και η ενσωμάτωσή του στον αστικό ιστό υποστηρίζει τη βιωσιμότητα των πόλεων και τη μελλοντική λειτουργία τους. Το κτήριο φιλοξενεί τις συλλογές και εκπαιδευτικές δράσεις του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας.

Η πρωτοβουλία δημιουργίας του Μεσογειακού Κέντρου Ικανοτήτων Αγροδιατροφής ([MACC](#)) στην οποία συμμετέχει το Πανεπιστήμιο Κρήτης, προάγει την μεταφορά τεχνολογίας μεταξύ επιχειρήσεων, πανεπιστημίων και αγοράς, όπως και την εισαγωγή και χρήση καινοτόμων τεχνολογιών και την επίλυση προβλημάτων των επιχειρήσεων της αγροδιατροφής με καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες, συμβάλλοντας έτσι στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, στην αποτελεσματική απόδοση των διαθέσιμων πόρων και στην επίτευξη βιώσιμων πόλεων. Η σύνθεση των μελών του MACC συγκροτείται από φορείς του ερευνητικού και ακαδημαϊκού χώρου, του ευρύτερου δημόσιου τομέα, αλλά και από εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε όλο το φάσμα του επιχειρείν, καλύπτοντας όλες τις παραγωγικές περιοχές της χώρας.

Σχεδιασμός και διαχείριση του στόχου

Προτεραιότητα θεωρείται για το Πανεπιστήμιο Κρήτης η βιώσιμη λειτουργία του. Οι [μετακινήσεις των φοιτητών](#) με δημόσια συγκοινωνία, η παροχή διαμονής σε [φοιτητικές εστίες](#) των Πανεπιστημιούπολεων Γάλλου και Βουτών για φοιτητές με χαμηλά εισοδήματα καθώς και η [προσβασιμότητα των φοιτητών με αναπηρία](#) στις υποδομές καθώς και χρήση των [υπηρεσιών της βιβλιοθήκης από φοιτητές με αναπηρία](#) είναι μερικές από τις πολιτικές που εφαρμόζει.

Ο [Βοτανικός κήπος](#) στην Πανεπιστημιούπολη του Γάλλου, αποτελεί ένα χώρο διαρκούς έρευνας, εκπαίδευσης και αναψυχής προσβάσιμος σε όλους. Ομοίως τα [Μουσεία](#) του Πανεπιστημίου Κρήτης και η [Βιβλιοθήκη](#) επιτρέπουν την είσοδο σε φοιτητές, προσωπικό και ευρύ κοινό για να γνωρίσουν τα μοναδικά εκθέματα που φιλοξενούν.

Το πανεπιστήμιο Κρήτης διαχρονικά φροντίζει για τη σωστή διαχείριση και [απομάκρυνση των επικίνδυνων χημικών αποβλήτων](#) από τα εργαστήρια των σχολών του. Τα απόβλητα συλλέγονται με ασφαλείς διαδικασίες διαχωρίζονται ανάλογα με το είδος τους και απομακρύνονται από διαπιστευμένες με ISO συνεργαζόμενες εταιρείες. Επίσης το Πανεπιστήμιο Κρήτης καταγράφει και μελετά την [ποιότητα του αέρα](#) μέσα από περιβαλλοντικές μετρήσεις που γίνονται στο πλαίσιο του έργου [PANACEA](#) καθώς και μέσω του [Σχεδίου παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στη Περιφέρεια Κρήτης \(ΣΧΕΔΙΑ\)](#), υποστηρίζοντας την περιφέρεια Κρήτης και το δήμο Ηρακλείου για την επίτευξη καθαρής ατμόσφαιρας στη πόλη.

Το έργο [ΔΙΚΤΥΝΝΑ](#) αφορά στην ενεργειακή αναβάθμιση της καθημερινής λειτουργίας των υποδομών που λειτουργούν στο χώρο ευθύνης του Πανεπιστημίου Κρήτης. Περιλαμβάνει την υλοποίηση επεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης και εξοικονόμησης ενέργειας στο κτίριο «Φοιτητικό Κέντρο» και στο κτίριο του Τμήματος Επιστήμης Υπολογιστών στην Πανεπιστημιούπολη Βουτών, καθώς και στο κτίριο Β του κτιριακού συγκροτήματος των Λευκών κτιρίων στις εγκαταστάσεις της Κνωσού. Επίσης περιλαμβάνει δράσεις αξιοποίησης

Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) για την ενεργειακή κάλυψη των προαναφερόμενων κτιρίων.

Επίσης, το Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Κρήτης στα πλαίσια του έργου “Αυτόματο Σύστημα Διαχείρισης Κτηρίου Επιστήμης Υπολογιστών” έχει αναπτύξει σύστημα συλλογής πληροφοριών έξυπνου κτηρίου αποτελούμενο από αισθητήρες για τη συλλογή περιβαλλοντικών στοιχείων, έξυπνου φωτισμού, μείωση κατανάλωσης ενέργειας, κλπ.

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 13: Δράση για το Κλίμα

Έρευνα

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης ως μέλος του Ελληνικού Δικτύου Παρατηρητηρίων [LTER-Greece](#) και του Ευρωπαϊκού δικτύου [ELTER](#) επικεντρώνεται σε θέματα αντιμετώπισης των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής, της απώλειας της βιοποικιλότητας, της ρύπανσης, των φυσικών καταστροφών και της μη βιώσιμης διαχείρισης των εδαφικών και υδάτινων πόρων. Μέσω του ευρωπαϊκού δικτύου [ACTRIS](#) μελέτα τη δυναμική της σύστασης της ατμόσφαιρας για τη συγκέντρωση πληροφοριών ανάπτυξης βιώσιμων λύσεων προς όφελος της κοινωνίας. Στο δίκτυο ACTRIS μετέχουν 22 χώρες και περισσότεροι από 100 οργανισμοί.

Το έργο [PANACEA](#) είναι μια ολοκληρωμένη ερευνητική υποδομή για τη σύσταση της ατμόσφαιρας και την κλιματική αλλαγή, στη Νότια Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο. Το έργο καλύπτει την ανάγκη για την παρατήρηση και εποπτεία της ατμοσφαιρικής σύστασης, των μεταβολών της ηλιακής ακτινοβολίας, της κλιματικής αλλαγής και των σχετικών φυσικών κινδύνων στην Ελλάδα. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης συμμετέχει στη διεπιστημονική κοινοπραξία [Climpact](#) μαζί με 28 μέλη από την ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα από την Ελλάδα και την Κύπρο για την αντιμετώπιση έντονων φυσικών φαινομένων και ανθρωπογενών καταστροφών.

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης, με το ατμοσφαιρικό παρατηρητήριο στο [Φινοκαλιά](#) είναι μέλος της Πανευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής για τα αέρια του θερμοκηπίου [IICOS \(Integrated Carbon Observation System\)](#), καταγράφοντας τα επίπεδα των αερίων του θερμοκηπίου στη περιοχή μας από το 2002 και χρησιμοποιώντας τις μετρήσεις αυτές για την κατανόηση της κλιματικής αλλαγής στη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Η χρονοσειρά αυτή είναι μοναδική σε μέγεθος στην Ανατολική Μεσόγειο και είναι διαθέσιμη στην επιστημονική κοινότητα για περαιτέρω ανάλυση.

Το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα [EDU4CLIMATE](#) στο οποίο συμμετέχει το Πανεπιστήμιο Κρήτης με το Εργαστήριο Περιβαλλοντικών Χημικών Διεργασιών (ECPL) και τον κόμβο στο Φινοκαλιά είναι ένα ευρωπαϊκό δίκτυο ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για τις επιστήμες του κλίματος και της ατμόσφαιρας. Στοχεύει να δημιουργήσει νέες ερευνητικές υποδομές με προσανατολισμό την απαλλαγή από τον άνθρακα και την ανάπτυξη ατμοσφαιρικών μοντέλων πρόβλεψης και να αναπτύξει, από κοινού με τα οικοσυστήματα στη Κρήτη και στη Κύπρο, καινοτόμα περιβαλλοντικά προϊόντα και υπηρεσίες για την αντιμετώπιση των κλιματικών προκλήσεων. Σημείο αναφοράς των παραπάνω έργων είναι το Ατμοσφαιρικό Παρατηρητήριο [Φινοκαλιά](#) που λειτουργεί από το Εργαστήριο Περιβαλλοντικών Χημικών Διεργασιών ([ECPL](#)) του Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης από το 1993.

Με τη βελτίωση των εκτιμήσεων των εκπομπών και τις απορροφήσεις των πιο σημαντικών αερίων θερμοκηπίου (CO₂, CH₄, N₂O και six F-gases), καθώς και του μαύρου άνθρακα

ασχολείται το έργο [EYE-CLIMA](#). Η πρόληψη των επιβλαβών επιδράσεων της κλιματικής αλλαγής στην υγεία εξετάζεται στο έργο [trigger](#). Πρόκειται για μια διεπιστημονική πρωτοβουλία 22 εταίρων από 15 χώρες με σκοπό τη δημιουργία μίας διεθνούς κλιματικής υπηρεσίας για την προστασία της παγκόσμιας υγείας, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του [Copernicus](#).

Το έργο Ψηλά Βουνά, Ρηχά Νερά: Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε οργανισμούς που ζουν σε ακραία και ευαίσθητα οικοσυστήματα (<https://nhmc-mad.weebly.com/>) είναι μια μελέτη επιβίωσης και προσαρμογής οργανισμών όπως η κρητική σαύρα, η κρητική μυγάλη και η πορφύρα σε περιοχές υψηλής περιβαλλοντικής ετερογένειας και έντονης επίδρασης της κλιματικής αλλαγής όπως τα ψηλά βουνά και τα παράκτια μέρη.

Εκπαίδευση

Οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Κρήτης έχουν την ευκαιρία να φοιτήσουν σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών όπως [Βιοηθική](#), [Περιβαλλοντική Βιολογία](#), [Μοριακή & Εφαρμοσμένη Βιολογία Φυτών-Πράσινη Βιοτεχνολογία](#), [Επιστήμες και Μηχανική Περιβάλλοντος \(ΕΜΠ\)](#) ή να επιλέξουν [μαθήματα](#) για την κλιματική αλλαγή.

Το έργο [EDU4clima](#) έχει ως αντικείμενο να προάγει τη διδασκαλία της κλιματικής αλλαγής μέσω σύγχρονων εκπαιδευτικών πρακτικών στον Κόμβο Έρευνας και Διάχυσης στο Φινοκαλιά. Το έργο απευθύνεται κυρίως σε μαθητές γυμνασίου και λυκείου. Μέχρι στιγμής ο Κόμβος έχει υποδεχτεί πάνω από 50 σχολεία και περί τους 1500 μαθητές από την Κρήτη, την Αττική και την Ιταλία. Μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας καθώς και η κοινωνία των πολιτών, μέσω αυτού του προγράμματος, αποκτούν νέες δεξιότητες ώστε να προσεγγίζουν κριτικά την κλιματική αλλαγή.

Το πρόγραμμα [ERASMUS PLUS Teacher's Academy CLIMADEMY](#) έχει ως σκοπό να δικτυώσει και να επιμορφώσει τους καθηγητές για την διδασκαλία της κλιματικής αλλαγής στα σχολεία της δευτεροβάθμιας καλύπτοντας θέματα των αιτιών, επιπτώσεων, προσαρμογής και μετριασμού της κλιματικής αλλαγής. Δημιούργησε και συνεχώς εμπλουτίζει την πλατφόρμα <https://claudi.chemistry.uoc.gr> μέσω της οποίας δικτυώνονται και υποστηρίζονται οι καθηγητές. Το έργο συντονίζεται από το Πανεπιστήμιο Κρήτης και πραγματοποιεί επιμορφωτικά εργαστήρια σε θεματικές της κλιματικής αλλαγής σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες καθώς και στον Κόμβο Έρευνας και Διάχυσης στο Φινοκαλιά.

Το πρόγραμμα [STEM-ID](#) στοχεύει στη μελέτη της επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών Α/θμιας & Β/θμιας εκπαίδευσης για την ενσωμάτωση διεπιστημονικών προσεγγίσεων για την κλιματική αλλαγή μέσα τη διδασκαλία.

Κύριος στόχος της Ευρωπαϊκού Δικτύου [ENEC](#) είναι να δημιουργήσει ένα επιστημονικό υπόβαθρο με καινοτόμα προϊόντα στον τομέα της Περιβαλλοντικής συνείδησης, να εκπαιδεύσει τους φορείς και τους πολίτες με δεξιότητες και περιβαλλοντικές αξίες.

Σύνδεση με την κοινωνία

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης ευαισθητοποιημένο σε θέματα κλιματικής αλλαγής συμμετέχει στο [ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ](#). Το Περιφερειακό Σχέδιο είναι μια μελέτη εκτίμησης επικείμενων αλλαγών στις επόμενες δεκαετίες στην Περιφέρεια. Καθορίζει 14 βασικούς τομείς που επηρεάζονται από τις επιπτώσεις της

κλιματικής αλλαγής και τις γεωγραφικές περιοχές στις οποίες πρέπει να δοθεί προτεραιότητα. Στην μελέτη προσδιορίζονται και ιεραρχούνται τα μέτρα και οι δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή για τα επόμενα 5 έως και 15 χρόνια.

Το [RCE-Crete](#) έχει αναγνωρισθεί από το Πανεπιστήμιο των Ηνωμένων Εθνών το 2009 και ανήκει στο [Παγκόσμιο Δίκτυο RCE για την Εκπαίδευση στην Αειφόρο Ανάπτυξη](#) (ESD). Είναι ένα δίκτυο οργανισμών εκπαίδευσης, που δραστηριοποιούνται στην παροχή εκπαίδευσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη στις τοπικές και περιφερειακές κοινότητες. Μέσω προγραμμάτων, δραστηριοτήτων και καινοτόμων πλατφορμών γίνεται ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών σε θέματα φυσικών πόρων, κλιματικής αλλαγής, βιοποικιλότητας, εναλλακτικού τουρισμού, υποβάθμισης του εδάφους και μη βιώσιμης γεωργίας δημιουργώντας μια σημαντική βάση γνώσεων για την υποστήριξη των ενδιαφερόμενων φορέων.

Η Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, σε συνεργασία με το Κ.Ε.ΜΕ. και τα Ερευνητικά του Εργαστήρια, διοργανώνει τον Κύκλο Ομιλιών “Το Πανεπιστήμιο Κρήτης στην Κοινωνία”, ανοικτό στο ευρύ κοινό. Στη 10η στη σειρά ομιλία με θέμα «[Κοινωνία και Κλιματική Αλλαγή](#)» συζητήθηκαν οι προβλέψεις για την ένταση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής με αφορμή την 6η Έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής (IPCC). Η κλιματική αλλαγή συντελείται με επιταχυνόμενο ρυθμό, η υπερθέρμανση του πλανήτη, πέρα από την δραματική επίπτωση που έχει στο περιβάλλον, το κλίμα και τη βιοποικιλότητα, είναι ένας από τους πιο καθοριστικούς παράγοντες επιδείνωσης της πείνας, της μετανάστευσης, της φτώχειας και της ανισότητας σε όλο τον κόσμο.

Στην ομιλία αυτή έγινε μια σύντομη παρουσίαση των πιο πρόσφατων πορισμάτων του IPCC αλλά και των μελετών τόσο του Ινστιτούτου Ερευνών Περιβάλλοντος & Βιώσιμης Ανάπτυξης του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών όσο και του Εθνικού Δικτύου για την Κλιματική Αλλαγή – CLIMPACT για τις επιπτώσεις της ΚΑ στην Ελλάδα και την ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Μεσογείου και επικεντρώθηκε στο γενικότερο παγκόσμιο πρόβλημα της Κλιματικής Μετανάστευσης παρουσιάζοντας σχετικά στοιχεία για το εύρος του προβλήματος και την αναμενόμενη αύξηση της έντασης του αλλά και της έλλειψης νομικού οπλοστασίου για την προστασία των κλιματικών μεταναστών και εκτοπισμένων.

Σχεδιασμός και διαχείριση του στόχου

Στο πλαίσιο της ευαισθητοποίησης του Ιδρύματος σε θέματα περιβάλλοντος και ιδιαίτερα στη συμβολή του στην μείωση του περιβαλλοντικού του αποτυπώματος, το Πανεπιστήμιο Κρήτης υλοποίησε εντός του έτους 2023 τα παρακάτω:

- Αντικατάσταση της μόνωσης στο τελικό δώμα (5.300 m²) και ολοκλήρωση της φύτευσης του "πράσινου" δώματος (4.240 m²) στο κτήριο Φυσικής-Βιολογίας.
- Υπογραφή σύμβασης (Μάρτιος 2023, ύψους 3,7 m€) και εκκίνηση του έργου ενεργειακής αναβάθμισης του κτηρίου Ιατρικής.
- Ολοκλήρωση διαγωνιστικής διαδικασίας, ανάδειξη Αναδόχου και υπογραφή Σύμβασης (Δεκέμβριος 2023) για την εγκατάσταση 2 Φ/Β πάρκων ισχύος 300 και 200 kwp.
- Εγκατάσταση (σε συνεργασία με ιδιωτική εταιρεία) 4 φορτιστών για ηλεκτρικά αυτοκίνητα (Ιούλιος 2023).

Οι δράσεις εντάσσονται στο πλαίσιο της [Πράσινης Πολιτικής](#) του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 14: Ζωή στο Νερό

Έρευνα

Στο τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί **Εργαστήριο Θαλάσσιας Οικολογίας** ([Marine Ecology Lab – MEL](#)). Η αποστολή του είναι η μελέτη των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και των μηχανισμών που εμπλέκονται στη διατήρηση και την αλλαγή της βιοποικιλότητάς τους. Τα αποτελέσματα της ερευνητικής δραστηριότητάς του διατίθενται στην επιστημονική κοινότητα, σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και στο ευρύ κοινό. Για τον σκοπό αυτό, το MEL συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα και ακαδημαϊκές πρωτοβουλίες για διάφορες πτυχές της θαλάσσιας οικολογίας και της βιολογικής ωκεανογραφίας κυρίως στη Μεσόγειο, καλύπτοντας τόσο τη βασική όσο και την εφαρμοσμένη έρευνα. Στο πλαίσιο αυτής της ερευνητικής δραστηριότητας, το προσωπικό του MEL συνεργάζεται στενά με μεγάλο αριθμό επιστημόνων από διαφορετικά ινστιτούτα, χώρες και κλάδους, συμμετέχοντας σε διεθνή δίκτυα, ομάδες εργασίας διεθνών οργανισμών και *ad hoc* επιστημονικές πρωτοβουλίες.

Μέσα στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας και της ελαχιστοποίησης των αποβλήτων των καλλιεργειών, οι ερευνητές του Πανεπιστημίου Κρήτης, ενός από τους 12 φορείς της Κοινοπραξίας [AQUABIOPRO-FIT](#), συνεργάζονται για να προωθήσουν την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπροϊόντων της ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας και αλιείας. Το πρόγραμμα εστιάζει στην ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων για τη μεταποίησή τους σε συμπληρώματα διατροφής που προάγουν την ευεξία και την υγεία.

Εκπαίδευση

Σκοπός του **Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης** ([ΜΦΙΚ](#)) του Πανεπιστημίου Κρήτης είναι η έρευνα για το φυσικό περιβάλλον της Ελλάδας και ευρύτερα της Ανατολικής Μεσογείου και η προστασία του, αλλά και η διατήρηση και ο εμπλουτισμός συλλογών σχετικών με το περιβάλλον. Εξίσου σημαντικός στόχος είναι η *περιβαλλοντική εκπαίδευση*, δηλαδή η διάχυση περιβαλλοντικών γνώσεων σε μαθητές, φοιτητές και το ευρύ κοινό και η ευαισθητοποίησή τους μέσω σεμιναρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Το Εργαστήριο Εκπαίδευσης του ΜΦΙΚ, μέσα από τα [εκπαιδευτικά του προγράμματα](#) και την εκπαιδευτική έρευνα που διεξάγει, συνεισφέρει στην καλύτερη κατανόηση του φυσικού κόσμου και τη θέση μας σε αυτόν κάνοντας τα σύνθετα επιστημονικά θέματα του περιβάλλοντος πιο προσιτά σε ανθρώπους όλων των ηλικιών. Οι υπεύθυνες εκπαίδευσης και οι μουσειοπαιδαγωγοί του ΜΦΙΚ συνεργάζονται τόσο με το ακαδημαϊκό προσωπικό του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Κρήτης όσο και με

εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την προώθηση αυτών των στόχων.

Δύο Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών προσφέρουν δεξιότητες αιχμής στην περιβαλλοντική βιολογία και στις υδατοκαλλιέργειες, συνδέοντας την έρευνα με την κοινωνία και τη βιομηχανία. Στο [Διιδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Περιβαλλοντική Βιολογία](#), οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να βρεθούν σε ένα περιβάλλον με υψηλής ποιότητας ερευνητική-εργαστηριακή υποδομή και να συμμετάσχουν σε ερευνητικά προγράμματα μέσα από συνεργασίες με σημαντικούς ερευνητικούς φορείς από την Ευρώπη και όλο τον κόσμο.

Το [Erasmus Mundus Joint Master Degree in AquaCulture, Environment and Society STAR \(EMJMD ACES-STAR\)](#) είναι διετές πρόγραμμα σπουδών σε τρία ευρωπαϊκά κέντρα αριστείας στην έρευνα για την υδατοκαλλιέργεια: στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, στο Πανεπιστήμιο Nantes και στο Scottish Association for Marine Science (UHI). Μέσω του προγράμματος, αποκτώνται οι πρακτικές και θεωρητικές δεξιότητες που απαιτούνται για μια επιτυχημένη σταδιοδρομία στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας. Επίσης, παρέχονται συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα υπό την καθοδήγηση της βιομηχανίας, πρακτική άσκηση και εργασία πεδίου.

Σύνδεση με την κοινωνία

Η [GreenTeam](#) είναι μια ομάδα που ιδρύθηκε από μέλη του Πανεπιστημίου Κρήτης με σκοπό να προκαλέσει αλλαγή. Διοργανώνει εκπαιδευτικές εκδηλώσεις με θεματολογία που εμπίπτει στη βιωσιμότητα, εμπλέκει μέλη της τοπικής κοινότητας σε εθελοντικές δράσεις οικολογικού χαρακτήρα και εντοπίζει καίρια σημεία βελτίωσης σχετικά με την περιβαλλοντική αρτιότητα των πανεπιστημιακών δομών.

Οι ιχθυοκαλλιέργειες συνεισφέρουν σημαντικά στην οικονομία πολλών παράκτιων και αγροτικών περιοχών μεσογειακών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο βασικός στόχος του προγράμματος [PerformFISH](#) είναι να υποστηρίξει τον τομέα των ιχθυοκαλλιεργειών στη μετάβασή του σε μια νέα εποχή βιώσιμης ανάπτυξης. Προς αυτή την κατεύθυνση, δημιούργησε και εφάρμοσε το πρώτο σύστημα συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking) με βάση καίριους δείκτες απόδοσης. Συμμετέχοντας άμεσα ως εταίροι στην κοινοπραξία, **ενώσεις παραγωγών** από την Ελλάδα και άλλες χώρες συνεισέφεραν στη διάχυση των αποτελεσμάτων, ενώ για τον σχεδιασμό των παρεμβάσεων λήφθηκαν υπόψη και οι απόψεις και προσδοκίες των **καταναλωτών**.

Σχεδιασμός και διαχείριση του στόχου

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει ως οδηγό το όραμα της συνεχούς και έμπρακτης διεκδίκησης του τίτλου ενός ιδρύματος που κατανοεί και σέβεται το μέλλον στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής, ενώ εξίσου έμπρακτα προωθεί την υπεύθυνη συμπεριφορά απέναντι στο φυσικό περιβάλλον αναδεικνύοντας τα κοινά οφέλη που απορρέουν από αυτή (<https://sdgs.uoc.gr/university-stewardship-localizing-sdgs/>). Η εφαρμογή ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης διασφαλίζει ενεργή στάση για την παρακολούθηση, την τεκμηρίωση και τη βελτίωση της αποτελεσματικής χρήσης σημαντικών πόρων όπως το νερό. Οι τομείς που χρήζουν ιδιαίτερης βελτίωσης είναι η εξοικονόμηση και ανακύκλωση νερού και η αποδοτική χρήση συσκευών. Η

προσέγγιση για τον χειρισμό των πιθανών λύσεων της διαχείρισης των υδάτων έχει προσδιοριστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας πιστοποίησης του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης μέσω της εκπαίδευσης του προσωπικού, της λειτουργίας βιολογικού καθαρισμού, συστημάτων ανακυκλοφορίας και δεξαμενών αποθήκευσης νερού, άρδευσης των πράσινων χώρων με ανακτημένο νερό/νερό βιολογικού καθαρισμού, όπως και της αξιοποίησης βρόχινου νερού.

Ο στόχος του προγράμματος [Cure4Aqua](#) είναι να αναπτύξει νέες προσεγγίσεις για την αποτροπή ασθενειών στα ψάρια, εισάγοντας καινοτόμες τεχνολογίες για τον έγκαιρο εντοπισμό νόσων και, παράλληλα, υποστηρίζοντας την προώθηση εναλλακτικών θεραπειών αντί φαρμάκων στον έλεγχο των ασθενειών. Ως μέλος της κοινοπραξίας, το Πανεπιστήμιο Κρήτης εστιάζει στην κατανόηση των αναγκών ευζωίας και στην ανάπτυξη προτύπων και εργαλείων για την προώθηση της ευζωίας των ψαριών στις ιχθυοκαλλιέργειες.

Το Πρόγραμμα [LIFE MareNatura](#) στοχεύει στη μείωση των απειλών που επηρεάζουν εννέα από τα πιο ευάλωτα είδη προτεραιότητας της ΕΕ, όπως η μεσογειακή φώκια, η χελώνα καρέτα, ο φυσητήρας και ο αιγαιόγλαρος. Μέχρι σήμερα, η πλειονότητα των προσπαθειών αφορά την προστασία των περιοχών αναπαραγωγής αυτών των ειδών και, έτσι, τα υπεράκτια περιβάλλοντά τους (π.χ. διάδρομοι μετανάστευσης) έχουν παραμείνει ανεξερεύνητα. Ερευνητές του Πανεπιστημίου Κρήτης σε συνεργασία με τους εταίρους του προγράμματος συνεισφέρουν στην προστασία αυτών των υπεράκτιων περιβαλλόντων μέσα από τον προσδιορισμό σημαντικών σημείων βιοποικιλότητας στο Αιγαίο, το Ιόνιο και τη νότια Αδριατική. Η μεθοδολογία βασίζεται σε συλλογή δεδομένων, δράσεις προστασίας, χάραξη πολιτικών και δραστηριότητες ευαισθητοποίησης, οι οποίες λειτουργούν συμπληρωματικά με τελικό στόχο την αντιμετώπιση απειλών όπως η ακούσια αλίευση, ο υποθαλάσσιος θόρυβος και η ανεξέλεγκτη παράκτια ανάπτυξη.

Το φαινόμενο της εξάπλωσης μεγάλων πληθυσμών του τοξικού είδους λαγοκέφαλου και του λεοντόψαρου, που εισέβαλαν στα νερά της Μεσογείου, έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις σε πολλές περιοχές της ανατολικής Μεσογείου, με σημαντικές επιπτώσεις τόσο στη βιοποικιλότητα και το θαλάσσιο περιβάλλον όσο και στην τοπική αλιεία. Στο πλαίσιο του Προγράμματος [LIONHARE](#), ερευνητές από το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχουν αναπτύξει καινοτόμα εργαλεία καταγραφής, χαρτογράφησης και περιορισμού των πληθυσμών αυτών των εισβολικών ειδών.

Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 17: Συνεργασία για τους Στόχους

Έρευνα

Ο μηχανισμός [eLTER](#) (European Long Term Ecological Research) έχει αποστολή να διευκολύνει την έρευνα για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, της απώλειας της βιοποικιλότητας, της υποβάθμισης του εδάφους, της ρύπανσης και της μη βιώσιμης χρήσης των πόρων σε χερσαία, γλυκά και μεταβατικά υδάτινα οικοσυστήματα. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης συνεισφέρει σε αυτόν με τον [ατμοσφαιρικό ερευνητικό σταθμό](#) Φινοκαλιά. Μέσω του σταθμού παρακολούθησης, το Πανεπιστήμιο Κρήτης συμμετέχει στην πανευρωπαϊκή ερευνητική υποδομή [ICOS](#) για την παρακολούθηση των αερίων του θερμοκηπίου, στο ευρωπαϊκό δίκτυο [ACTRIS](#), με αντικείμενο τα βραχύβια συστατικά της ατμόσφαιρας, και αποτελεί έναν από τους έντεκα εθνικούς επιστημονικούς φορείς του δικτύου [CLIMPACT](#) για την αντιμετώπιση έντονων φυσικών φαινομένων και φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών.

Η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης συντονίζει το ερευνητικό δίκτυο [EuNet-INNOCHRON](#) (European Network for the Innovative Diagnosis and Treatment of Chronic Neutropenias), το οποίο επικεντρώνεται στην έρευνα στις ουδετεροπενίες, την αναγνώρισή τους και την πρόληψη της εξέλιξής τους σε οξεία λευχαιμία. Σε εθνικό επίπεδο, συμμετέχουμε στο [Εθνικό Δίκτυο Ιατρικής Ακρίβειας \(ΕΔΙΑ\) στην Καρδιολογία](#), που στοχεύει στον πυρήνα του νεανικού αιφνίδιου θανάτου χρησιμοποιώντας εξελίξεις στη γενετική και στην πολυπαραμετρική προσέγγιση των νοσημάτων.

Το [CETAF](#) αποτελεί μια ευρωπαϊκή σύμπραξη βιολογικών και γεωλογικών συλλογών, από 27 χώρες και 81 ιδρύματα, από ευρωπαϊκά μουσεία φυσικών επιστημών, μουσεία φυσικής ιστορίας, βοτανικούς κήπους και ερευνητικά κέντρα. Όλα τα μέλη του CETAF, στο οποίο ανήκει και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης ([ΜΦΙΚ](#)) του Πανεπιστημίου Κρήτης, επιμελούνται και διαχειρίζονται βιολογικές συλλογές στο πλαίσιο της ταξινομικής έρευνας. Το έργο [TETTRIS](#) έχει ως όραμα να αξιοποιήσει την ταξινομία της σύμπραξης [CETAF](#) στην αντιμετώπιση της απώλειας της βιοποικιλότητας μέσω της κατάρτισης, της έρευνας και των καινοτομιών, μεταφέροντας κρίσιμες επιστημονικές γνώσεις σε κοινωνικούς φορείς.

Η ερευνητική δραστηριότητα ([ενδεικτική λίστα έργων](#)) του Πανεπιστημίου Κρήτης εκτείνεται στους τομείς της ιατρικής των θετικών και των κοινωνικών επιστημών και τάσσεται υπέρ της επίτευξη της ατζέντας για τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από συνεργασίες μεταξύ των κυβερνήσεων, του ιδιωτικού τομέα καθώς και της κοινωνίας των πολιτών.

Εκπαίδευση

Οι εκπαιδευτικές συνεργασίες αποτελούν έναν από τους βασικούς πυλώνες στον στρατηγικό σχεδιασμό του Πανεπιστημίου Κρήτης για την αειφορία. Κατέχει μία από 9 έδρες ΟΥΝΕΣΚΟ στην Ελλάδα, με αντικείμενο τις «[Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη](#)», και, μαζί με τρία ακόμα ελληνικά πανεπιστήμια, έχει αναπτύξει πολυμερείς συνέργειες με ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της Κίνας μέσω του Κέντρου Ελληνικού και Κινεζικού Πολιτισμού ([ΚΕΛΚΙΠ](#)).

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης συμμετέχει επίσης στο πρόγραμμα “Health Professionals’ and the “DigitAl team” Skills advancement” ([H-PASS](#)) για την ενίσχυση ψηφιακών δεξιοτήτων στους επαγγελματίες υγείας και στο δίκτυο European Network for Environmental Citizenship ([ENEC](#)) με αντικείμενο την εκπαίδευση νέων πολιτών με περιβαλλοντικό γραμματισμό. Η ευρωπαϊκή συμμαχία [INGENIUM](#), μέλος της οποίας αποτελεί το Πανεπιστήμιο Κρήτης, προωθεί ενεργά την [πρωτοβουλία](#) για τη βιώσιμη ανάπτυξη με σειρά θερινών και χειμερινών σχολείων και εργαστηρίων. Οι συμπεριληπτικές φοιτητοκεντρικές παιδαγωγικές πρακτικές είναι στο κέντρο της δραστηριότητας του [Κέντρου Διδασκαλίας και Μάθησης ΚΕΔΙΜΑ TotT](#) (μέλους του [Erasmus+ Coalition](#)).

Σε τοπικό επίπεδο, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης ([ΜΦΙΚ](#)) συνεργάζεται με το ακαδημαϊκό προσωπικό του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου μας και με εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την προαγωγή των στόχων της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, ενώ, μέσα από τη σύμπραξη εταιρών σε περιφερειακό επίπεδο, το έργο [EDU4clima](#) προάγει τη διδασκαλία της κλιματικής αλλαγής με την αξιοποίηση σύγχρονων εκπαιδευτικών πρακτικών.

Μέλη του ECPL συμμετέχουν σε διεθνείς οργανισμούς, επιστημονικές επιτροπές, που αναπτύσσουν διεθνείς συνεργασίες και συμβουλεύουν τα Ηνωμένα Έθνη για την προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων από την ανθρώπινη επίδραση. Μεταξύ αυτών συμμετέχουν στο WG38 του GESAMP – group of experts on Scientific Aspects of Marine Environmental Protection των Ηνωμένων Εθνών, <https://gesamp.org>) για την επίδραση της ατμοσφαιρικής εναπόθεσης χημικών ουσιών στην θάλασσα, στο SOLAS (Surface Ocean -Lower Atmosphere Study, <https://www.solas-int.org/>) για τη μελέτη των διεργασιών στο πάνω στρώμα της θάλασσας και την υπερκείμενη χαμηλή ατμόσφαιρα. Επίσης συμμετέχουν στην Διεθνή Επιτροπή για Ατμοσφαιρική Χημεία και Παγκόσμια Ρύπανση <https://www.iamas.org/icacgp/> που προωθεί διεθνή συνεργασία σε θέματα ατμοσφαιρικής σύστασης και χημείας σε σχέση με την ατμοσφαιρική ρύπανση από την τοπική έως παγκόσμια κλίμακα, την ανθρώπινη υγεία, την κλιματική αλλαγή και τη βιωσιμότητα των οικοσυστημάτων, εντοπίζει και τεκμηριώνει τα κενά στη γνώση και προωθεί ερευνητικά προγράμματα στον τομέα αυτό που απαιτούν διεθνή συνεργασία.

Η έδρα [TALOS ERA Chair in AI for SSH](#) (στην Τεχνητή Νοημοσύνη για τις Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες) έχει πρόσφατα δημιουργήσει και διαχειρίζεται ένα νέο κέντρο αριστείας στην Τεχνητή Νοημοσύνη, το οποίο διασυνδέει διάφορα τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης (Φιλολογίας, Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Παιδαγωγικά Τμήματα) και διεθνείς επιστημονικούς φορείς κάτω από ένα κοινό πρόγραμμα διδασκαλίας και έρευνας.

Οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης διδάσκονται και επικοινωνούνται σε όλη την πανεπιστημιακή κοινότητα μέσα από τα προσφερόμενα [Προγράμματα](#) Μεταπτυχιακών Σπουδών και τα [προσφερόμενα](#) επιμορφωτικά προγράμματα δια βίου μάθησης του ΚΕΔΙΒΙΜ. Σε κάθε πρόγραμμα ξεχωριστά [καταγράφονται](#) οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης που υπηρετούν όπως για παράδειγμα το Πρόγραμμα “[Βιοηθική](#)” ή το Πρόγραμμα “[Κλινικές Παρεμβάσεις και Εξαρτήσεις](#)”.

Σύνδεση με την κοινωνία

Στο πλαίσιο της προώθησης των αποτελεσματικών συμπράξεων του δημόσιου τομέα με το δημόσιο-ιδιωτικό τομέα και την κοινωνία των πολιτών, το Πανεπιστήμιο Κρήτης διαχέει σε ομάδες κοινοτήτων και στο ευρύ κοινό γνώση που προέρχεται από επιστημονική δραστηριότητα. Οι κύκλοι ομιλιών που διοργανώνει το [Πανεπιστήμιο στην κοινωνία](#) σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση, οι δράσεις του Κέντρου Επιστήμης και Τεχνολογίας [Science in the City](#), η ομάδα εξωστρέφειας του Τμήματος Χημείας (Chemistry Outreach Group, [COG](#)) και η σειρά ομιλιών-διαλέξεων [Δαρβινικές Δευτέρες](#), που συνδέουν τις φυσικές με τις ανθρωπιστικές επιστήμες, είναι δράσεις που φέρνουν την επιστήμη κοντά στον πολίτη.

Το International Primary Care Respiratory Group ([IPCRG](#)), μέλος του οποίου είναι το Πανεπιστήμιο Κρήτης, είναι μια διεθνής ομάδα αφιερωμένη στην έρευνα και την εκπαίδευση για τη βελτίωση της πρόληψης, της διάγνωσης και της φροντίδας των αναπνευστικών νοσημάτων στην πρωτοβάθμια και κοινοτική περίθαλψη παγκοσμίως. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης συνεργάζεται τόσο με εθνικούς φορείς ([ΕΟΔΥ](#)) όσο και με οργανισμούς παροχής κοινωνικής φροντίδας ([ΟΚΑΝΑ](#), [Το Χαμόγελο του Παιδιού](#), [Παιδικά Χωριά SOS Ελλάδος](#)) σε επιχειρησιακό, ερευνητικό και εκπαιδευτικό επίπεδο.

Το έργο εξετάζει [ENABLE](#) τη σταθερή αύξηση των χρόνιων ασθενειών σε συνάρτηση με τη λανθασμένη χρήση της φαρμακευτικής αγωγής και προτείνει λύσεις βιώσιμης αντιμετώπισης του φαινομένου.

Η Ιατρική σχολή σε συνεργασία με το Εργαστήριο Περιβαλλοντικών Χημικών Διεργασιών του ΠΚ στα πλαίσια του έργου [Trigger](#) ενημερώνει του πολίτες δια τα προβλήματα υγείας σχετιζόμενα με τη κλιματική αλλαγή και την ατμοσφαιρική ρύπανση και για μέτρα που μπορούν να πάρουν για την μείωση των αρνητικών επιπτώσεών τους στην υγεία.

Το Εργαστήριο Κοινωνικής Ανάλυσης και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Έρευνας ([ΕΚΑΕΚΕ](#)) του Πανεπιστημίου Κρήτης συνεργάζεται με το [Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Κρήτης](#) στην προσπάθεια διαμόρφωσης στρατηγικής για την κοινωνική συμπερίληψη, ιδιαίτερα ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

Με πρωτοβουλία του Πανεπιστημίου Κρήτης και άλλων δύο σημαντικών φορέων έρευνας-εκπαίδευσης, δημιουργήθηκε το Μεσογειακό Κέντρο Ικανοτήτων Αγροδιατροφής ([MACC](#)), μια σύμπραξη 30 ιδιωτικών και 10 δημόσιων φορέων από τους τομείς της έρευνας, των επιχειρήσεων και του πρωτογενούς τομέα, που αποσκοπεί στη δημιουργία αγροδιατροφικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Η [Μονάδα Ερευνών Αγοράς και Επιχειρηματικότητας](#) του Πανεπιστημίου Κρήτης συνεργάζεται με την Περιφέρεια Κρήτης μέσα από τον [Περιφερειακό Μηχανισμό Παρακολούθησης της Αγοράς Εργασίας στην Κρήτη](#), με σκοπό την αντιμετώπιση της ανεργίας στην Κρήτη, την παρακολούθηση

των αναγκών της αγοράς εργασίας, όπως και τη διαμόρφωση πολιτικών απασχόλησης. Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και η διασύνδεσή της με την έρευνα και γνώση των ακαδημαϊκών/ερευνητικών ιδρυμάτων είναι στο κέντρο της συνεργασίας του Πανεπιστημίου Κρήτης με το [Παρατηρητήριο Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας](#) (Περιφέρεια Κρήτης).

Σημαντική επίσης πρωτοβουλία αποτελεί η διοργάνωση ετήσιου Χειμερινού Σχολείου στην «Εταιρική Βιωσιμότητα και Υπευθυνότητα» (Corporate Sustainability and Responsibility School)» (<https://csr-school.eu>) στο πλαίσιο Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Κρήτης και του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (CSR Hellas). Το εν λόγω Σχολείο στοχεύει στην παρουσίαση προηγμένης γνώσης σε νέους ερευνητές και επαγγελματίες σχετικά με τον εντοπισμό επιχειρηματικών ευκαιριών που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, την ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στον πυρήνα της επιχειρηματικής στρατηγικής και την υπεύθυνη επιχειρηματική διοίκηση. Κατά τη διάρκεια του Σχολείου, οι συμμετέχοντες παρακολουθούν διαλέξεις από διακεκριμένους καθηγητές πανεπιστημίου της Ελλάδας και του εξωτερικού, αναλύουν σχετικές μελέτες περίπτωσης, ενημερώνονται από έμπειρα ανώτερα στελέχη επιχειρήσεων για βέλτιστες πρακτικές που έχουν εφαρμοστεί και ανταλλάσσουν απόψεις και σκέψεις γύρω από την ενσωμάτωση της υπευθυνότητας και βιωσιμότητας στην επιχειρηματική πρακτική.

Σχεδιασμός και διαχείριση

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης θέτει ως προτεραιότητα τον στρατηγικό σχεδιασμό και την προαγωγή πρακτικών σε σχέση με την επίτευξη των ΣΒΑ μέσα από πολυσχιδείς συνέργειες. Συμμετέχει στο [SDSN Ελλάδα](#), ένα εθνικό δίκτυο που ανήκει στο ευρύτερο δίκτυο των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη ([SDSN](#)), με στόχο την προώθηση πρακτικών λύσεων σε θέματα βιωσιμότητας. Σε συνεργασία με μια πληθώρα τοπικών, περιφερειακών και διεθνών εταίρων, το δίκτυο [RCE-Κρήτης](#), μέσω της Έδρας ΟΥΝΕΣΚΟ του Πανεπιστημίου Κρήτης, μετασχηματίζει τους ΣΒΑ σε τοπικές δράσεις που αφορούν προκλήσεις όπως απειλές για τη βιοποικιλότητα και υποβάθμιση του εδάφους, ανάμεσα σε άλλα.

Δεσμευόμενο για την εφαρμογή των αρχών της Ευρωπαϊκής Χάρτας του Ερευνητή και του Κώδικα Δεοντολογίας, το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει αναγνωριστεί (μέσω της διαδικασίας [HRS4R](#)) από την ΕΕ και το δίκτυο [EURAXESS](#) ως φορέας που στηρίζει την έρευνα υψηλού επιπέδου και το άριστο ερευνητικό περιβάλλον που προσφέρει στις ερευνήτριες και τους ερευνητές του. Συμμετέχει επίσης στο παγκόσμιο δίκτυο ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και οργανισμών [Scholars at Risk \(SAR\)](#), που στοχεύει στην προστασία των απειλούμενων ερευνητών, την πρόληψη επιθέσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και την προάσπιση της ακαδημαϊκής ελευθερίας.

Σε τοπικό επίπεδο, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης συμμετέχει μαζί με τοπικούς φορείς στην εφαρμογή και παρακολούθηση του [Σχεδίου Δράσης της Νήσου Χρυσής](#) για την αποτελεσματική προστασία και διαχείριση σημαντικών οικοτόπων της Κρήτης.

Times Higher Education The Impact

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης τα τελευταία χρόνια συμμετέχει στις κατατάξεις του **Times Higher Education (THE)**, ενός από τους πιο αξιόπιστους και έγκριτους φορείς αξιολόγησης πανεπιστημίων παγκοσμίως. Παρά τα λίγα τελευταία χρόνια συμμετοχής του στο **THE Impact Rankings**, το Πανεπιστήμιο έχει καταφέρει να διακριθεί, στο εν λόγω σύστημα κατάταξης που αξιολογεί τα πανεπιστήμια με βάση την επίδρασή τους στην κοινωνία και τη συμβολή τους στην επίτευξη των **17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης** του ΟΗΕ.

Η κατάταξη αυτή επικεντρώνεται στη σύνδεση της έρευνας, της διδασκαλίας και των δράσεων των πανεπιστημίων με την κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική πρόοδο. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης, στην πιο πρόσφατη αξιολόγηση του 2024, έχει αναγνωρισθεί ιδιαίτερα για τη συμβολή του σε στόχους όπως:

- **Ποιοτική Εκπαίδευση (ΣΒΑ 4, κατάταξη 101-200)**, μέσω της παροχής υψηλού επιπέδου σπουδών και έρευνας.
- **Δράση για το κλίμα (ΣΒΑ 13, κατάταξη 201-300)**, χάρη στις πρωτοβουλίες του σε περιβαλλοντικά προγράμματα και βιώσιμη ανάπτυξη.
- **Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες (ΣΒΑ 11, κατάταξη 201-300)**, με εστίαση στη σύναψη συνεργασιών και συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας και της βιώσιμης αστικοποίησης των πολιτών.

Η συμμετοχή του Πανεπιστημίου στο **THE Impact Ranking** και η συνεχής παρακολούθηση της προόδου και της συμμόρφωσης του με τις διεθνείς πρακτικές αξιολόγησης συμβάλλουν στην επίτευξη των αντικειμενικών και ουσιαστικών στόχων που έχει θέσει το Πανεπιστήμιο στο πλαίσιο της βιωσιμότητας και της κοινωνικής του ευθύνης. Το Πανεπιστήμιο Κρήτης με αυτό τον τρόπο αποδεικνύει τη δέσμευσή του να συμβάλλει στη δημιουργία μιας καλύτερης κοινωνίας μέσα από τη γνώση και την καινοτομία. Οι διακρίσεις του στην εν λόγω κατάταξη υπογραμμίζουν τον καθοριστικό του ρόλο στην αιεφόρο ανάπτυξη στην Ελλάδα και διεθνώς.

